

**Realistisch begroten
Overzicht en detailvoorstellen**

Inhoud

H1: Inleiding.....	3	Bijlagen: Programmavoorstellen.....	22
Aanleiding	3	Bijlage Programma 0 Bestuur en ondersteuning	23
Actuele perspectief	3	Bijlage Programma 1 Veiligheid.....	46
H2: Leeswijzer	4	Bijlage Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	57
H3: Algemene bevindingen	5	Bijlage Programma 3 Economie	72
Doorlopen proces	5	Bijlage Programma 4 Onderwijs.....	93
H4: Overzichtstabellen	6	Bijlage Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	102
Reserves.....	6	Bijlage 6 Programma 6 Sociaal domein	141
Groeigelden	6	Bijlage Programma 7 Volksgezondheid en milieu	175
Overzichtstabel programma's, Mip en Gemeenschappelijke regelingen	7	Bijlage 8 Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.....	201
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	8	Bijlage Meerjaren investeringsprogramma.....	208
Programma 1 Veiligheid	9		
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	10		
Programma 3 Economie.....	11		
Programma 4 Onderwijs.....	12		
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	13		
Programma 6 Sociaal domein.....	15		
Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	17		
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	19		
Meerjaren investeringsprogramma	21		

H1: Inleiding

Aanleiding

De gemeentelijke financiën staan onder druk. In de begroting van 2025 is dit duidelijk zichtbaar. De begroting 2025 toonde een tekort van € 4,9 miljoen. Dit tekort dekken we vanuit onze reserves. De meerjarenraming laat op onze structurele kosten en inkomsten eveneens een tekort zien. Dit betekent dat we interen op ons spaargeld.

Dit structurele tekort kent meerdere oorzaken. Vanaf 2026 verandert de systematiek van de bijdrage van het Rijk aan het gemeentefonds. Dit leidt ertoe dat de gemeenten in Nederland een minder hoge bijdrage krijgen. Verder is er sprake van toenemende kosten voor de verplichte gemeentelijke taken waar het Rijk ons onvoldoende voor compenseert. En als jonge gemeente hebben we gekozen om te investeren in goede voorzieningen, sport en onderwijs en zorgen voor hulp dichtbij.

Op basis van de huidige inzichten bij uitvoering van het gekozen beleid zien we een tekort van circa € 11,4 miljoen per jaar.

Dit is geen duurzaam financieel beheer en dit kan leiden tot een strenger toezichtsregime vanuit de provincie.

Bij de vaststelling van de begroting 2025 gaf u het college de opdracht mee om bij de kadernota 2026 te komen met scenario's voor een sluitende begroting. Hiermee zijn wij aan de slag gegaan. Dit boekwerk betreft de ambtelijke inventarisatie.

Actuele perspectief

Kwalificatie	Bedragen x € 1.000			
	2025	2026	2027	2028
Lasten	-296.355	-295.086	-290.602	-291.556
Toevoegingen reserves	-4.622	-4.622	-4.622	-9.622
Baten	287.524	279.266	279.247	281.089
Onttrekkingen reserves	8.592	6.660	6.637	6.387
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	-4.861	-13.782	-9.340	-13.702

1 uit de begroting 2025

	bedragen x € 1.000			
	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2025 - begrotingssaldo	-4.861	-13.782	-9.340	-13.702
- mutaties septembercircular 2024	2.739	2.251	1.803	1.423
- mutaties decembercircular 2024	394	370	613	842
Begrotingssaldo	-1.728	-11.161	-6.924	-11.437

H2: Leeswijzer

Deze ambtelijke inventarisatie is bedoeld om inzage te geven in de mogelijkheden die er in de bestaande meerjarenraming zijn om bezuinigingen te realiseren.

Dit is uitgesplitst aan de hand van de onderstaande onderwerpen:

- Reserves;
- Groeigelden;
- Programmabudgetten (exclusief de gemeenschappelijke regelingen);
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Meerjareninvesteringsplan en gevoteerde kredieten

Per onderwerp is in een overzichtstabel weergegeven welke bezuinigingsmogelijkheden er zijn. In de bijlage worden voorstellen voor de programmabudgetten, gemeenschappelijke regelingen en het meerjareninvesteringsplan nader toegelicht. Het voorstel wordt kort omschreven en er wordt aangegeven welke beleidsvrijheid er is, wat de risico's en gevolgen zijn en of een besparing nog effecten heeft op andere taakvelden. De nummering is oplopend maar niet per se opvolgend. Tot slot is aangegeven welk bezuinigingspotentieel er is. Dit is gedaan op drie niveaus: maximaal, middel en minimaal.

In de overzichtstabel van de programma's is tevens een kleurcodering opgenomen. De kleurcodering geeft aan wat de impact is voor de samenleving.

Blauw	:	Beperkte of lage impact op de samenleving
Oranje	:	Medium tot hoge impact op de samenleving, is omkeerbaar
Rood	:	Zeer hoge impact op de samenleving, is lastig omkeerbaar.

H3: Algemene bevindingen

Doorlopen proces

Na het vaststellen van de begroting is het project 'Realistisch begroten gestart'. De opdracht aan de projectgroep bestond uit twee delen: een inhoudelijke analyse en het scenariovormend deel. Dit document is om inzage te geven in het inhoudelijke deel. In deze ambtelijke inventarisatie is ieder budget tegen het licht gehouden om te beoordelen welke ruimte en keuzes er zijn om te bezuinigen.

Deel twee het richtinggevende deel is gestart met het delen van de ambtelijke inventarisatie aan het college voor beeldvorming. Op deze wijze ontstaat een integraal beeld dat nodig is om te bepalen welke keuzes en mogelijkheden er zijn om te komen tot een sluitende begroting. De commissievergadering van 16 april is richtinggevend. Na de informatieve sessie van 9 april zal het college met haar zienswijze komen door middel van stellingen.

In een eerder stadium is de auditcommissie meegenomen in de procesvoortgang (commissievergaderingen van 23 januari en 12 maart). De raad wordt geïnformeerd via de informatieve sessie van 9 april 2025, en wordt betrokken door de richtinggevende commissievergadering van 16 april 2025.

H4: Overzichtstabellen

Reserves

De gemeente heeft een reservepositie voor wat betreft bestemmingsreserves (ultimo 2024 totaal € 82,7 mln.). Een toezichtregel die vorig jaar is ingevoerd geeft aan dat 10% van het surplus van de algemene reserve ingezet kan worden als structurele dekking in de begroting. Als de algemene reserve wordt vergroot hoeft er minder op programmabudgetten te worden omgebogen. Een manier om dat te realiseren is om bestemmingsreserves toe te voegen aan de algemene reserve.

We hebben geïnventariseerd welke bestemmingsreserves mogelijk niet meer voldoen aan het oorspronkelijke doel, of er daadwerkelijk bestedingen zijn geweest in het afgelopen jaar en of er een bestedingsplan aanwezig is. Het beeld dat hieruit naar voren komt is dat circa € 14 miljoen vanuit bestemmingsreserves is toe te voegen aan de algemene reserve. Hierbij past wel de opmerking dat ambtelijke en bestuurlijke verdieping van de afwegingen nog is uit te voeren. Voorstellen tot aanpassingen van bestemmingsreserves zullen uiteindelijk voorgelegd worden aan de raad voor besluitvorming.

De ingeschatte vrijval van bestemmingsreserves aan de algemene reserve leidt tot de volgende herrekening van de buffer van 10% uit de algemene reserve (nieuwe stand AR minus buffer voor weerstandsvermogen):

Dit leidt tot de volgende inschatting van de geschatte buffer van 10% uit de algemene reserve -/- benodigd weerstandsvermogen:

Reserve (x € 1.000)	2026	2027	2028
Vrijval bestemmingsreserves	14.000		
Verwachte totale buffer inzetbaar bij een begrotingstekort.	2.200	2.196	1.780

Groeigelden

Dijk en Waard is een groeigemeente. Door de groei van het aantal panden en de groei van het aantal inwoners krijgen we extra middelen uit de algemene uitkering van het rijk en stijgen de inkomsten vanuit de ozb-heffing. Vanuit voorzichtigheidsprincipe begroten we de groei behoudend. De verwachting is dat de groei de komende jaren voortzet.

Gegeven het financiële perspectief van de gemeente en de verwachte groei kan gekozen worden meer toenemende inkomsten te begroten.

Bedragen x€ 1000,-	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Maximaal (1000 extra inwoners p/jr)	1.265	2.530	3.795
Middel	633	1.265	1.898
Minimaal (huidig)	0	0	0

Overzichtstabel programma's, Mip en Gemeenschappelijke regelingen

Bedragen x € 1.000									
Programma / MIP / GR	Begroting 2026 Maximaal	Begroting 2027 Maximaal	Begroting 2028 Maximaal	Begroting 2026 Middel	Begroting 2027 Middel	Begroting 2028 Middel	Begroting 2026 Minimaal	Begroting 2027 Minimaal	Begroting 2028 Minimaal
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	424	412	412	407	395	395	407	395	395
Programma 1 Veiligheid	259	259	259	142	142	142	20	20	20
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	359	359	359	141	141	141	51	51	51
Programma 3 Economie	585	585	735	353	353	353	55	55	55
Programma 4 Onderwijs	714	714	714	101	101	101	20	70	70
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	1.582	1.680	1.703	848	906	922	451	453	463
Programma 6 Sociaal domein	2.571	2.833	2.918	1.372	1.528	1.535	823	828	833
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	894	894	894	188	188	188	91	91	91
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	133	148	148	18	18	18	18	18	18
Meerjaren Investerings Programma	338	975	1.519	243	684	888	244	624	766
Gemeenschappelijke regelingen	2.226	2.226	2.226	1.690	1.690	1.690	1.148	1.148	1.148
	10.085	11.085	11.887	5.503	6.146	6.373	3.328	3.753	3.910

Uitsplitsing naar Impact

Bedragen x € 1.000									
Programma	Begroting 2026 Maximaal	Begroting 2027 Maximaal	Begroting 2028 Maximaal	Begroting 2026 Middel	Begroting 2027 Middel	Begroting 2028 Middel	Begroting 2026 Minimaal	Begroting 2027 Minimaal	Begroting 2028 Minimaal
Zeer hoog	4.999	5.374	5.632	738	887	910	10	10	10
Hoog	909	909	909	1.449	1.514	1.514	879	886	901
Laag	1.613	1.601	1.601	1.383	1.371	1.371	1.047	1.085	1.085
	7.521	7.884	8.142	3.570	3.772	3.795	1.936	1.981	1.996

Bedragen x € 1.000									
Meerjaren Investerings Programma	Begroting 2026 Maximaal	Begroting 2027 Maximaal	Begroting 2028 Maximaal	Begroting 2026 Middel	Begroting 2027 Middel	Begroting 2028 Middel	Begroting 2026 Minimaal	Begroting 2027 Minimaal	Begroting 2028 Minimaal
Zeer hoog	299	590	1.005	182	200	220	0	0	0
Hoog	0	0	0	22	99	154	188	196	158
Laag	39	385	514	39	385	514	56	428	608
	338	975	1.519	243	684	888	244	624	766

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog0Nr1	A2 antwoordservice stoppen	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Prog0Nr2	Stoppen met 1 of 2 drivethroughs stembureaut.a.v. verkiezingen	35	35	35	18	18	18	18	18	18
Prog0Nr3	Vrijvallen oude post van voormalig gemeente langedijk	86	86	86	86	86	86	86	86	86
Prog0Nr4	Stoppen met bezorgen reisdocumenten en rijbewijzen (stopzetting na 2026-02 omdat contract dan afloopt)	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Prog0Nr5	bezuinigen op toezichthouder op Binding	54	54	54	54	54	54	54	54	54
Prog0Nr6	Avondopenstellingen schrappen zowel Binding als Parelhof	73	73	73	73	73	73	73	73	73
Prog0Nr8	Beëindigen kunstverzekering	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prog0Nr9	Beëindigen Machinebreukverzekering	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Prog0Nr10	Vrijvallen deel budget Juridische advisering	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Prog0Nr11	Vrijvallen activiteitenbudget College	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Prog0Nr12	Vrijval stelposten waaronder geen bestedingsplan (meer) ligt	69	57	57	69	57	57	69	57	57
TOTAAL		424	412	412	407	395	395	407	395	395

Programma 1 Veiligheid

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog1Nr3	Geen/ minder investeringen doen op het thema Weerbare Jeugd	120	120	120	60	60	60	20	20	20
Prog1Nr4	Toezicht Alcoholwet	40	40	40	20	20	20			
Prog1Nr5	Prostitutiebeleid	25	25	25	25	25	25			
Prog1Nr6	Handhaving Wet goed verhuurderschap	54	54	54	27	27	27			
Prog1Nr8	Vaarttoezicht	20	20	20	10	10	10			
TOTAAL		259	259	259	142	142	142	20	20	20

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog2Nr1	Bezuinigen op verkeersveiligheid	60	60	60						
Prog2Nr2	Verlagen budget verkeersbeleid	168	168	168	50	50	50			
Prog2Nr3	E10078-101-43835 - Vuurwerkschade afvalbakken - stuk is weg	30	30	30	20	20	20	10	10	10
Prog2Nr5	E10088-100 - 43832, Reduceren uitvoeren visuele wegininspectie (jaarlijks helft van de gemeente inspecteren)	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Prog2Nr6	E10074-100-43835 Beheer Openbare Verlichting	60	60	60	30	30	30			
Prog2Nr7	E10074-100-43831 Onderhoud Software	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Prog2Nr8	E10075-101-83895 Terug vorderen schades	18	18	18	18	18	18	18	18	18
TOTAAL		359	359	359	141	141	141	51	51	51

Programma 3 Economie

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog3Nr1	Recreatie en Toerisme	120	120	120	80	80	80	50	50	50
Prog3Nr2	Economische promotie / Citymarketing > positionering Dijk en Waard	50	50	50	25	25	25			
Prog3Nr3	Verhogen toeristenbelasting	80	80	80	40	40	40			
Prog3Nr4	Subsidies evenementenbeleid (3 -5- 7)	11	11	11	8	8	8	5	5	5
Prog3Nr5	Aantrekkelijk vestiging en ondernemingsklimaat (retailvisie en visie werklocaties)	50	50	50	50	50	50			
Prog3Nr6	Economische zaken	40	40	40	40	40	40			
Prog3Nr7	ROM - NHN - MRA	40	40	40	40	40	40			
Prog3Nr8	Economische zaken - ONHN (inkomensoverdrachten)			150						
Prog3Nr9	Stoppen met ondersteuning bij (publieke) evenementen	24	24	24						
Prog3Nr10	Economische Promotie / Citymarketing > Promotie Dijk en Waard	170	170	170	70	70	70			
TOTAAL		585	585	735	353	353	353	55	55	55

Programma 4 Onderwijs

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog4Nr1	Versobering uitvoering passend onderwijs	512	512	512						
Prog4Nr2	Verlagen post incidenteel onderwijshuisvesting	50	50	50	40	40	40	20	20	20
Prog4Nr3	Budget verlagen voor project MAZL (Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerling)	102	102	102	61	61	61		50	50
Prog4Nr7	Stoppen met gemeentelijke bijdrage voor Taalhuis Dijk en Waard	50	50	50						
TOTAAL		714	714	714	101	101	101	20	70	70

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	Bedragen x € 1.000								
		2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog5Nr1	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid Sport	18	18	18	13	13	13	8	8	8
Prog5Nr2	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid K&C	10	10	10	8	7	7	4	4	4
Prog5Nr3	Bezuiniging bibliotheekwerk	210	210	210	150	150	150	90	90	90
Prog5Nr4	Cool kunst en cultuur	100	194	194	83	139	139	83	83	83
Prog5Nr5	E10201-100-43501 Beëindigen externe ondersteuning bij participatie vervanging van speeltoestellen	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Prog5Nr8	E10466-100/43850 Beëindigen ondersteuning Schooltuinen	38	38	38						
Prog5Nr9	E10466-100/43850 Bee Valley (imker) beëindigen informatiepunt Diepsmeerpark	3	3	3						
Prog5Nr10	E10466-100/43850 Stoppen met de boomplantdag	17	17	17	10	10	10			
Prog5Nr11	E10333-100/43850 Vergroenen (onttegelen) openbare ruimte beëindigen.	70	70	70						
Prog5Nr12	E10333-100/43850 Beëindigen met vergroenen particuliere ruimte (tegelpippen)	30	30	30						
Prog5Nr13	E10333-100/43850 Beëindigen verbeteren Biodiversiteit	50	50	50						

Vervolg programma 5:

Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	Bedragen x € 1.000								
		2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog5Nr14	E10333-100/43850 Herstel boomstructuren	250	250	250	100	100	100			
Prog5Nr15	E10201 -100 - 43835 Stoppen met beheervergoeding 2 x kinderboerderij Langedijk	10	10	10	5	5	5	3	3	3
Prog5Nr18	Taakstelling Dijk en Waard Sport B.V.	439	443	466	314	317	333	188	190	200
Prog5Nr19	Uitvoeringsprogramma kanaalpark	260	260	260	130	130	130	50	50	50
Prog5Nr20	Subsidieverlaging Museum Broekerveiling	28	28	28	20	20	20	12	12	12
Prog5Nr22	Bezuiniging Open Monumentendag en zichtbaarheid erfgoed	10	10	10	5	5	5	3	3	3
Prog5Nr24	Afschaffing subsidie Poldermuseum	29	29	29						
TOTAAL		1.582	1.680	1.703	848	906	922	451	453	463

Programma 6 Sociaal domein

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog6Nr1	Minder subsidie aan instellingen binnen het thema sterke sociale basis.	104	104	104	73	73	73	43	43	43
Prog6Nr2	Minder subsidie naar begrotingspost MET Welzijn en Wonen Plus Welzijn (bezuinigingen minimaal 0%, midden 3% of maximaal 5%)		227	222		136	133			
Prog6Nr5	Technisch en functioneel beheer Verwijsindex per 1 oktober 2025 (E10218-100)	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Prog6Nr7	Rijksbijdrage BUIG en LKS	1.000	1.000	1.000	750	750	750	500	500	500
Prog6Nr8	Minder subsidie voor de buurthuizen	20	20	20	14	14	14	9	9	9
Prog6Nr11	Verlagen beschikbaar budget SMI Verordening (E10210-100)	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Prog6Nr13	Nieuwe visievorming GGZ inloop en dagbesteding.	584	584	584						
Prog6Nr16	Wmo-vervoer + inzet HugoHopper	80	100	120	60	70	70	50	50	50
Prog6Nr17	Wmo-hulpmiddelen versoberen	35	50	120	30	40	50	15	20	25
Prog6Nr19	Stoppen met kwijtschelding gemeentelijke belastingen aan minima	334	334	334	150	150	150			
Prog6Nr34	Afschalen mantelzorgcompliment	180	180	180	120	120	120	60	60	60

Vervolg programma 6

Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	Bedragen x € 1.000								
		2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog6Nr35	Gedeeltelijke teruggave gelden Weerbare Jeugd: jongerenwerk op inlooplocaties en preventieactiviteiten	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Prog6Nr41	Nieuwkomers	70	70	70	49	49	49	20	20	20
Prog6Nr43	subsidie collectieve preventie GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)	13	13	13						
Prog6Nr45	Stoppen met KOPP/KVO-groepen	25	25	25						
TOTAAL		2.571	2.833	2.918	1.372	1.528	1.535	823	828	833

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog7Nr3	Preventief aanbod jeugd (Projectsubsidie Je brein de baas stopzetten bij de bibliotheek)	32	32	32						
Prog7Nr4	Preventief aanbod jeugd (Stoppen subsidie voor project Veilig Puberen bij de bibliotheek)	59	59	59						
Prog7Nr5	Preventief aanbod jeugd (Halvering van het opgroei en opvoedbudget van de GGD)	58	58	58	24	24	24			
Prog7Nr6	Preventief aanbod jeugd (Versobering buurtgezinnen / home-start)	225	225	225						
Prog7Nr7	Preventief aanbod jeugd (Niet verlengen contract Eigen Plan)	51	51	51						
Prog7Nr8	Preventief aanbod jeugdhulp (Projectsubsidie Mentale Gezondheid Pilot stopzetten)	25	25	25						
Prog7Nr9	E10406-100 AED's (Beheer en Onderhoud)	16	16	16						
Prog7Nr11	Verlagen budget E10291 (7.4 Milieubeheer- Algemeen):50%-100%	58	58	58	29	29	29			
Prog7Nr12	Bezuinigen op onderzoeken naar energietransitie/verduurzamen woonwijken (10, 15, 50 procent)	58	58	58	18	18	18	12	12	12
Prog7Nr17	Bezuinigen op verduurzamen eigen organisatie (percentage 10, 15 en 50%)	77	77	77	46	46	46	31	31	31
Prog7Nr18	Scenario's bezuinigingen op energietransitie bedrijven (10, 15 en 50 procent)	100	100	100	31	31	31	21	21	21

Vervolg programma 7

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog7Nr19	Scenario's bezuinigingen op energietransitie inwoners (10, 15 en 50 procent)	135	135	135	40	40	40	27	27	27
TOTAAL		894	894	894	188	188	188	91	91	91

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog8Nr3	Kernenbeleid	115	130	130						
Prog8Nr4	Regionale Urgentiecommissie (RUC)	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Prog8Nr5	Minder budget benodigd dan begroot voor Woonurgentieverdeling (RUC)	9	9	9	9	9	9	9	9	9
TOTAAL		133	148	148	18	18	18	18	18	18

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord zijn gevraagd om bij de Kadernota 2026 scenario's op te nemen voor bezuinigingen. Dit is gebeurd met een brief afkomstig van de regietafel Noord-Holland Noord en een position paper regio Alkmaar.

De kadernota's zijn langs alle raden geweest en voorzien van een zienswijze. (Dijk en Waard 25 februari 2025). Deze zienswijzen worden meegenomen in het opstellen van de begroting 2026.

Uiterlijk 15 april ontvangen de deelnemende gemeenten de concept begroting vanuit de GR-en waarop een zienswijze kan worden afgegeven. Deze wordt behandeld in de commissie 11 juni en besluit volgt in de raad van 24 juni.

Naast de scenario's voor bezuinigingen hebben de GR-en in de kadernota ook aangegeven welk percentage indexering zij toepassen. Dit is geregeld in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR).

De scenario's uit de kadernota's, rekening houdend met de zienswijzen zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Gemeenschappelijke regelingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Maximaal	Maximaal	Maximaal	Middel	Middel	Middel	Minimaal	Minimaal	Minimaal
Prog1 - Veiligheidsregio NHN	459	459	459	315	315	315	259	259	259
Prog5 - RHCA	38	38	38	27	27	27	16	16	16
Prog5 - Recreatieschap Geestmerambacht	54	54	54	40	40	40	27	27	27
Prog6 - Zaffier	1.253	1.253	1.253	929	929	929	585	585	585
Prog7 - GGD bezuiniging	337	337	337	319	319	319	225	225	225
Prog7 - Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	85	85	85	60	60	60	36	36	36
	2.226	2.226	2.226	1.690	1.690	1.690	1.148	1.148	1.148

Bedragen x € 1.000

Voor zowel de omgevingsdienst als recreatieschap Geestmerambacht zijn de percentages uit de zienswijze opgenomen.

Meerjaren investeringsprogramma

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
MIP1	LOMW	44	108	220	10	74	118	9	27	70
MIP2	Kanaalpark	190	339	395	182	200	220	182	184	140
MIP3	Onderw ijshuisvesting	39	385	514	39	385	514	39	385	514
MIP4	Herschikking sportpark De Kabel	47	106	298						
MIP5	Vervanging ondergronden en speeltoestellen - afschrijvingstermijn verlengen van 13 naar 15 jaar.							8	16	24
MIP6	Terugbrengen hoeveelheid speelvoorzieningen, waardoor het investeringskrediet verlaagd kan worden. Hierdoor worden de kapitaallasten lager.	18	37	54	12	25	36	6	12	18
MIP7	Havenplein (concept)			38						
TOTAAL		338	975	1.519	243	684	888	244	624	766

Bijlagen: Programmavoorstellen

Bijlage Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	Bedragen x € 1.000								
		2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog0Nr1	A2 antwoordservice stoppen	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Prog0Nr2	Stoppen met 1 of 2 drivethroughs stembureaut.a.v. verkiezingen	35	35	35	18	18	18	18	18	18
Prog0Nr3	Vrijvallen oude post van voormalig gemeente langedijk	86	86	86	86	86	86	86	86	86
Prog0Nr4	Stoppen met bezorgen reisdocumenten en rijbewijzen (stopzetting na 2026-02 omdat contract dan afloopt)	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Prog0Nr5	bezuinigen op toezichthouder op Binding	54	54	54	54	54	54	54	54	54
Prog0Nr6	Avondopenstellingen schrappen zowel Binding als Parelhof	73	73	73	73	73	73	73	73	73
Prog0Nr8	Beëindigen kunstverzekering	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prog0Nr9	Beëindigen Machinebreukverzekering	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Prog0Nr10	Vrijvallen deel budget Juridische advisering	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Prog0Nr11	Vrijvallen activiteitenbudget College	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Prog0Nr12	Vrijval stelposten waaronder geen bestedingsplan (meer) ligt	69	57	57	69	57	57	69	57	57
TOTAAL		424	412	412	407	395	395	407	395	395

Nummer voorstel	Prog0Nr1
Korte omschrijving voorstel	A2 antwoordservice stoppen
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er is geen wettelijke verplichting om een antwoordservice aan te bieden via de telefoon. Dijk en Waard heeft voor haar antwoordservice een contract met A2. A2 beantwoordt buiten openingstijden de telefoon namens de gemeente. En op incidentele momenten als het gemeentehuis gesloten is. De A2 antwoordservice is op dit moment bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 17.00 uur tot 22.00 uur en op zaterdag en zondag van 08.30 uur tot 17.00 uur.
Risico's (Kort en lang termijn)	De dienstverlening kan als minder ervaren worden door inwoners. Doordat we niet hebben onderzocht of meten hoe inwoners deze service ervaren, is het onbekend wat inwoners er van vinden.

Nummer voorstel	Prog0Nr1 (vervolg)
Gevolgen	De inwoner krijgt buiten openingstijden geen fysiek persoon meer aan de telefoon en ook niet meer op de incidentele momenten dat het gemeentehuis gesloten is, zoals bijvoorbeeld bij het zomerfeest of de kerstborrel. Wel krijgt de inwoner een bandje te horen met diverse noodnummers. Met de aanbesteding van een nieuwe telefoniecentrale (in 2025) kan wel gekeken worden of deze een mooi alternatief kan bieden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	nvt

Programma	P0 Bestuur en ondersteuning			
Taakveld	0.2Burgerzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Middel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Minimaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Nummer voorstel	Prog0Nr2			
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met 1 of 2 drivethroughs stembureaut.a.v. verkiezingen			
Soort voorstel	Niet doen			

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Dienstverlening		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het aanbieden van een drive through stembureau is geen wettelijke verplichting. Het aanbieden van drive through stembureaus is ontstaan in coronatijd. Het is goed ontvangen door onze inwoners en de gemeente heeft deze service ook na corona voortgezet. Tijdens de Europees Parlementsverkiezingen hebben 1146 inwoners hun stem bij een van beide drive through stembureaus uitgebracht (3,9% van het totaal aantal uitgebrachte stemmen).
Risico's (Kort en lang termijn)	De opkomst kan lager worden als inwoners niet meer in een drive through stembureau kunnen stemmen. Wanneer de inwoner voor een ander stembureau kiest, kan het daar drukker worden waardoor de wachttijd op kan lopen.

Nummer voorstel	Prog0Nr2 (vervolg)
Gevolgen	Stoppen met 2 drive throughs: Inwoners kunnen niet meer vanuit hun voertuig stemmen. Vooral voor inwoners met een fysieke beperking zijn de drive through stembureaus een uitkomst. Daarnaast is het een service aan inwoners, die ervoor kiezen in de auto te stemmen op weg van of naar werk of bij het wegbrengen van de kinderen naar school. Deze inwoners moeten dan ook fysiek een stembureau binnenlopen. Dit kan als achteruitgang in de dienstverlening worden ervaren. Stoppen met 1 drive through: Zoals beschreven bij voorgaande maatregel (volledig afschaffen beide drive throughs) blijven we met het aanbieden van 1 drive through inspelen op de behoefte van onze inwoners. De gevolgen zijn wel dat het drukker kan worden bij het overblijvende drive through stembureau en dat sommige inwoners die hier gebruik van willen maken iets verder moeten rijden. (Er zijn nu drive throughs in Heerhugowaard-Zuid en Broek op Langedijk).
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P0 Bestuur en ondersteuning 0.2Burgerzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
	Middel	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
	Minimaal	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000

Nummer voorstel	Prog0Nr3
Korte omschrijving voorstel	Vrijvallen oude post van voormalig gemeente langedijk
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot beleidsvrijheid. Deze post is een oude post van voormalig gemeente Langedijk en bestond uit een post voor onvoorziene uitgaven en een stelpost nog niet geraamde lasten. Tot en met heden is er geen claim gelegd op deze gelden. Deze kan daarmee vrijvallen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen risico's op korte en lange termijn

Nummer voorstel	Prog0Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Geen gevolgen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen samanhag met ander taakveld

Programma	P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	0.8Overigebatenenlasten			
Financieel effect	Maximaal	€ 86.000	€ 86.000	€ 86.000
	Middel	€ 86.000	€ 86.000	€ 86.000
	Minimaal	€ 86.000	€ 86.000	€ 86.000

Nummer voorstel	Prog0Nr4
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met bezorgen reisdocumenten en rijbewijzen (stopzetting na 2026-02 omdat contract dan afloopt)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het bezorgen van reisdocumenten en rijbewijzen is geen wettelijke verplichting. Vanuit het rijk is er een maximum bedrag vastgesteld dat gemeenten in rekening mogen brengen voor bezorgen (rijksleges). Het bezorgen van reisdocumenten en rijbewijzen is een verbetering van de dienstverlening en wordt gratis aangeboden. Daarnaast kan het ingezet worden als sturingsmiddel om drukte te spreiden. Het huidige contract loopt tot 1 maart 2026 en moet daarna opnieuw worden aanbesteed. De verwachting is dat we bij doorgaan met aanbieden van deze service dan een hogere bezorgprijs per document moeten gaan betalen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het niet meer aanbieden van bezorgen van reisdocumenten en rijbewijzen kan een negatief effect hebben op onze servicenormen. De norm die de gemeente hanteert is dat een inwoner binnen 5 werkdagen een afspraak kan maken. In de 2e helft 2024 is 41% procent van de reisdocumenten en rijbewijzen thuisbezorgd. Bij stopzetten van deze dienst wordt het drukker op het gemeentehuis.

Nummer voorstel	Prog0Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Onze dienstverlening gaat achteruit. De inwoner heeft geen keuze meer om het document te laten bezorgen, waardoor de inwoner voor zowel aanvragen als ophalen van het document naar het gemeentehuis moet komen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Nee

Programma	P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	0.2Burgerzaken			
Financieel effect	Maximaal	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
	Middel	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
	Minimaal	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000

Nummer voorstel	Prog0Nr5
Korte omschrijving voorstel	bezuinigen op toezichthouder op Binding
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening		Ja, coalitieprogramma	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De gemeente kan zelf bepalen op hoeveel locaties zij haar dienstverlening aanbiedt. Wanneer de Binding niet meer ingezet wordt voor burgerzaken, komt de noodzaak voor de inzet van een toezichthouder te vervallen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Er zitten ook andere collega's en partijen in het pand. Met sluiting van de loketfunctie en inzet van de toezichthouder kan dit gevolgen hebben voor de veiligheid van medewerkers en inwoners in het pand.

Numer voorstel	Prog0Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Dit voorstel kan uitgevoerd worden als de Binding niet meer wordt ingezet voor burgerzaken. Inwoners vanuit voormalig gemeente Langedijk moeten mogelijk langer reizen naar het gemeentehuis voor die producten waarvoor een wettelijke verschijningsplicht bestaat. Het merendeel van de burgerzakenproducten kan ook digitaal worden aangevraagd. De doorberekende servicekosten naar andere partijen zal in mindering gebracht moeten worden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Vastgoed

Programma	HKPLHulpkostenplaatsen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	HUISVHuisvesting(U-deelprojecten)			
Financieel effect	Maximaal	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000
	Middel	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000
	Minimaal	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000

Nummer voorstel	Prog0Nr6
Korte omschrijving voorstel	Avondopenstellingen schrappen zowel Binding als Parelhof
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De gemeente is vrij in het maken van keuzes ten aanzien van openingstijden. Op dit moment is er op dinsdagavond openstelling op de Parelhof in Heerhugowaard en op donderdagavond in De Binding in Zuid-Scharwoude. Er vindt in 2025 onderzoek plaats naar de behoefte van onze inwoners voor wat betreft de openingstijden van Burgerzaken.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het afschaffen van de avondopenstellingen kan ervaren worden als achteruitgang in de dienstverlening.

Nummer voorstel	Prog0Nr6 (vervolg)
Gevolgen	De inwoner kan alleen nog maar overdag terecht voor burgerzakenproducten. Een deel van de inwoners moet dan vrij nemen om producten waarvoor een wettelijke verschijningsplicht geldt, aan te kunnen vragen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	0.2Burgerzaken			
Financieel effect	Maximaal	€ 73.000	€ 73.000	€ 73.000
	Middel	€ 73.000	€ 73.000	€ 73.000
	Minimaal	€ 73.000	€ 73.000	€ 73.000

Nummer voorstel	Prog0Nr8
Korte omschrijving voorstel	Beëindigen kunstverzekering
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Het is een keuze om een kunstverzekering te hebben. Er is nog nooit gebruikt gemaakt van deze verzekering. Naast de verzekering moeten de objecten elke drie jaar getaxeerd worden.
Risico's (Kort en lang termijn)	We hebben diverse kunstwerken hangen zoals van Herman Brood maar ook kunst in het water voor de binding maar ook de ambtsketting. Het gaat hierbij alleen om kunst die eigendom is van de gemeente Dijk en Waard. Kunst die dmv exposities tentoongesteld wordt in de gemeentehuizen, zijn niet verzekerd.

Nummer voorstel	Prog0Nr8 (vervolg)
Gevolgen	Indien de verzekering voor kunst in eigendom van de gemeente wordt beëindigd en er gebeurt iets met de kunstwerken, betekent dit feitelijk alleen een verlies in kunstwerken. Het is dan een keuze om wel of niet tot aanschaf van nieuw kunst over te gaan. De waarde van het kunst is niet dermate hoog dat dit niet opgevangen kan worden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma	P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	0.4Overhead			
Financieel effect	Maximaal	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
	Middel	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
	Minimaal	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000

Nummer voorstel	Prog0Nr9
Korte omschrijving voorstel	Beëindigen Machinebreukverzekering
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Sport		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Gemeente Dijk en Waard heeft een machinebreukverzekering voor Cool en Waardergolf. Deze is er dus niet voor Duikerdel en andere panden in Langedijk. Het is niet verplicht om deze verzekering te hebben dus de beleidsvrijheid is groot. Deze verzekering dekt twee elementen: -Bepaalde gespecificeerde machines en installaties voor waardergolf en werktuigbouwkundige-, electrotechnische installaties en theatertechniek van gebouw Cool Kunst en Cultuur. -De gevolgschade zoals bedrijfsschade (verlies maken of minder winst maken doordat het bedrijf geheel of gedeeltelijk stilstaat).
Risico's (Kort en lang termijn)	Indien deze verzekering wordt beëindigd, en machines of installaties worden beschadert (wat onder de dekking valt) zal de schade aan de installatie en de gevolgschade door de gemeente Dijk en Waard zelf gedekt moeten worden. Dit zijn dan incidentele kosten. In de praktijk is er nog nooit gebruik gemaakt van deze verzekering, echter wil dat niet zeggen dat dat in de toekomst ook zo zou blijven.

Numer voorstel	Prog0Nr9 (vervolg)
Gevolgen	Dit kan als risico worden meegenomen in de risicoparagraaf van de begroting zodat dit meegenomen kan worden bij de berekening van het weerstandsvemogen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Cool valt onder taakveld Kunst/Cultuur. Waardergolf valt onder taakveld Sport

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
	Middel	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
	Minimaal	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000

Nummer voorstel	Prog0Nr10
Korte omschrijving voorstel	Vrijvallen deel budget Juridische advisering
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het budget voor juridische advisering, waar onder andere publicatie van verordeningen uit worden gefinancierd, is al enkele jaren hoger dan de uitgaven. Om deze reden kan er een deel worden afgeroomd.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen

Nummer voorstel	Prog0Nr10 (vervolg)
Gevolgen	Indien blijkt dat er toch meer projecten zijn of meer verordeningen worden gepubliceerd, zal er mogelijk een overschrijding volgen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Nee

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Middel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Minimaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Nummer voorstel	Prog0Nr11
Korte omschrijving voorstel	Vrijvallen activiteitenbudget College
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Dienstverlening			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Vanuit Heerhugowaard was er een apart activiteitenbudget (niet zijnde representatiebudget/kabinetszaken) voor het College. Deze kan deze vrijvallen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen risico's. Mocht het college activiteiten willen organiseren zal dit opgevangen dienen te worden binnen het representatiebudget.

Nummer voorstel	Prog0Nr11 (vervolg)
Gevolgen	Geen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma Taakveld	P0 Bestuur en ondersteuning 0.1Bestuur	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
	Middel	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
	Minimaal	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000

Nummer voorstel	Prog0Nr12
Korte omschrijving voorstel	Vrijval stelposten waaronder geen bestedingsplan (meer) ligt
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten				

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er ligt geen beleid ten grondslag aan deze budgetten. Dit komt naar voren door onderzoek vanuit dit project.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen, onder de middelen die in de begroting zijn opgenomen ligt geen bestedingsplan.

Nummer voorstel	Prog0Nr12 (vervolg)
Gevolgen	Geen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 69.000	€ 57.000	€ 57.000
	Middel	€ 69.000	€ 57.000	€ 57.000
	Minimaal	€ 69.000	€ 57.000	€ 57.000

Bijlage Programma 1 Veiligheid

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog1Nr3	Geen/ minder investeringen doen op het thema Weerbare Jeugd	120	120	120	60	60	60	20	20	20
Prog1Nr4	Toezicht Alcoholwet	40	40	40	20	20	20			
Prog1Nr5	Prostitutiebeleid	25	25	25	25	25	25			
Prog1Nr6	Handhaving Wet goed verhuurderschap	54	54	54	27	27	27			
Prog1Nr8	Vaarttoezicht	20	20	20	10	10	10			
TOTAAL		259	259	259	142	142	142	20	20	20

Nummer voorstel	Prog1Nr3
Korte omschrijving voorstel	Geen/ minder investeringen doen op het thema Weerbare Jeugd
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Veiligheid_en_handhaving	Weerbare Jeugd	Ja, coalitieprogramma	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein: gemeenten hebben een wettelijke taak in het aanpakken van overlast. Een van de belangrijke onderwerpen binnen het thema Weerbare Jeugd is een goed functionerend jongerenwerk. Hieronder valt ook de stevige jongerenwerker/straatcoach die in staat is om jongeren aan te spreken op overlastgevend / crimineel gedrag en met hen in verbinding kan komen. Deze functie wordt op dit moment gemist in Dijk en Waard.
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: Geen goede functioneren netwerk op het gebied van jeugd en jongerenwerk, daardoor onvoldoende zicht op problematiek en problematisch gedrag van jongeren. Lange termijn: Mogelijk meer delinquent gedrag (het plegen van overlast en strafbare feiten) = van invloed op de algehele openbare orde en veiligheid en het veiligheidsgevoel onder inwoners.

Nummer voorstel	Prog1Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Meer schades, overlast en delicten. Mogelijk meer maatschappelijke kosten -> politie-inzet kosten jeugdzorg. Heeft ook zijn invloed op het veiligheidsgevoel onder inwoners.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Sociaal domein en Ruimte. Achtergrond informatie: Binnen het programma Veiligheid is het budget van de Mobiele Surveillance een keuze die in het licht van de bezuiniging al heroverwogen is. Naast de bezuinigingsopgave hebben de gemeenteraad en het college ook ambities. Binnen het Programma Veiligheid zijn dat Weerbare Jeugd en de professionalisering van het Boa-team. Beide bestuurlijke ambities vragen budgettaire investeringen om hier verder uitvoering aan te geven.

Programma Taakveld	P1Veiligheid 1.2Openbareorde enveiligheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
	Middel	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
	Minimaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Nummer voorstel	Prog1Nr4
Korte omschrijving voorstel	Toezicht Alcoholwet
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Veiligheid_en_handhaving	Zorg en veiligheidj	Ja, wettelijk	Alcoholwet

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein: gemeenten hebben een wettelijke taak om de alcoholwet te handhaven. Hoe vaak en hoe we dit doen mag zelf ingevuld worden. Op dit moment doen wij dit risicogestuurd en met een risicogestuurde handhavingsstrategie.
Risico's (Kort en lang termijn)	Toezicht op de Alcoholwet is vooral bedoeld om te voorkomen dat jeugdigen alcohol kunnen kopen. Er worden nu al regelmatig overtredingen geconstateerd en met minder toezicht zal dit toenemen. Door geen of minder toezicht te houden zal het alcoholgebruik bij de jeugd toenemen. Dit geeft een negatief effect voor de gezondheid van jeugdigen op de lange termijn.

Nummer voorstel	Prog1Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Er blijft nu al ongeveer € 20.000,- per jaar over. Het schrappen van het budget maakt dat wij het aantal controles niet kunnen uitbreiden. Meer of volledig budget weghalen zorgt dat er geen (her)controles plaats kunnen vinden. We voldoen dan niet meer aan de wettelijke taak. Voor een handhavingstraject zijn altijd minimaal 2 overtredingen nodig. Zonder hercontroles kan er geen handhaving opgestart worden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Sociaal domein - alcohol matiging jeugd

Programma Taakveld	P1Veiligheid 1.2Openbareorde enveiligheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Middel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog1Nr5
Korte omschrijving voorstel	Prostitutiebeleid
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Veiligheid_en_handhaving	Ondermijning	Ja, wettelijk	Mensenhandel en ondermijning

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein: gemeenten hebben een wettelijke taak om te handhaven in het kader van mensenhandel en ondermijning. Hoe vaak en hoe we dit doen mag zelf ingevuld worden. In de driehoek is afgesproken dat we meldinggestuurd gaan handhaven.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geld was gereserveerd om de aanpak van (illegale) prostitutie regionaal op te pakken. Dijk en Waard heeft besloten dit zelf uit te gaan voeren. Dit kan binnen de huidige capaciteit die er is. Bij niet handhaven vergroten wij de kans op ondermijning en uitbuiting.

Nummer voorstel	Prog1Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Verhoogde kan op ondermijning en uitbuiting.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Ondermijning - Mensenhandelbeleid en prostitutiebeleid

Programma Taakveld	P1Veiligheid 1.2Openbareorde enveiligheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Middel	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog1Nr6
Korte omschrijving voorstel	Handhaving Wet goed verhuurderschap
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Veiligheid_en_handhaving	Veilige woon en leefomgeving	Ja, wettelijk	Wet goed verhuurderschap en Wet betaalbare huur

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein: het is een wettelijke taak. We hebben een beginselplicht tot handhaving dus bij meldingen moeten wij altijd optreden. Uitvoerings- en Handhavingsstrategie moet nog worden geschreven.
Risico's (Kort en lang termijn)	In 2024 is het niet gelukt om de wet goed verhuurderschap te analyseren en te implementeren. In 2025 zal dit gedaan worden samen met de wet betaalbarehuur. Onderdeel van het analyseren en implementeren is in kaart brengen om hoeveel woningen het gaat. Dit kost veel (inhuur)capaciteit. Voor de wet goed verhuurderschap is gekozen voor een snelle implementatie en handelen wij op dit moment enkel op basis van meldingen. Deze zijn op dit moment minimaal waardoor het weinig tot geen capaciteit heeft gekost. Voor een goede implementatie van beide wetten moet een uitgebreide inventarisatie plaatsvinden van het aantal huurwoningen en de staat en de huur van deze woningen. Door de wet betaalbare huur zal er vaker een gecombineerde controle gaan plaatsvinden (wet betaalbare huur en wet goed verhuurderschap). Voor deze controles is capaciteit nodig. Daarnaast wordt met beide wetten ondermijning tegengegaan en worden (kwetsbare) huurders beschermd.

Nummer voorstel	Prog1Nr6 (vervolg)
Gevolgen	Zonder het budget kan er geen vaste formatie ingehuurd worden. Zonder vaste formatie kunnen er geen controles gedaan worden. Later dit jaar is bekend wat de handhavingsstrategie wordt. Als er nu budget wordt weggehaald, is er een risico dat we na de implementatie onvoldoende gelden hebben om te handhaven.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Sociaal domein - kwetsbare personen (vb: arbeidsmigranten) en ondermijning

Programma Taakveld	P1Veiligheid 1.2Openbareorde enveiligheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000
	Middel	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog1Nr8
Korte omschrijving voorstel	Vaarttoezicht
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Maarten Poorter	Veiligheid_en_handhaving	Veilige woon en leefomgeving	Ja, wettelijk	Binnenvaartpolitiereglement

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein: gemeenten hebben een wettelijke taak om te handhaven op het water en te zorgen voor een veilige leefomgeving. Hoe vaak en hoe we dit doen mag zelf ingevuld worden.
Risico's (Kort en lang termijn)	Een deel van het budget wordt gebruikt voor het onderhouden en evt. vervangen van de boten. Daarnaast huren we een domein 2 (milieu) boa in die kan handhaven. De domein 1 (gemeente) boa's zijn vanaf dit vaarseizoen ook bevoegd op feiten uit het binnenvaartpolitiereglement. De aanvraag voor deze extra bevoegdheden loopt op dit moment. Het is nog niet bekend hoelang dit gaat duren. De domein 2 boa is een ervaren schipper die we in zullen zetten om de boa's van de gemeente op te leiden en te begeleiden op het water en voor de nieuwe bevoegdheden. Minder inzet op het water zorgt voor meer overlast. Dit zal tot een flinke toename leiden van het aantal meldingen.

Nummer voorstel	Prog1Nr8 (vervolg)
Gevolgen	Als de bevoegdheden zijn toegekend en de boa's zijn opgeleid dan is extra inhuur niet meer nodig. Wel is een deel van het budget nodig voor het onderhouden en vervangen van de boten.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P1Veiligheid 1.2Openbareorde enveiligheid	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Middel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Minimaal			

Bijlage Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog2Nr1	Bezuinigen op verkeersveiligheid	60	60	60						
Prog2Nr2	Verlagen budget verkeersbeleid	168	168	168	50	50	50			
Prog2Nr3	E10078-101-43835 - Vuurwerkschade afvalbakken - stuk is weg	30	30	30	20	20	20	10	10	10
Prog2Nr5	E10088-100 - 43832, Reduceren uitvoeren visuele wegininspectie (jaarlijks helft van de gemeente inspecteren)	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Prog2Nr6	E10074-100-43835 Beheer Openbare Verlichting	60	60	60	30	30	30			
Prog2Nr7	E10074-100-43831 Onderhoud Software	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Prog2Nr8	E10075-101-83895 Terug vorderen schades	18	18	18	18	18	18	18	18	18
TOTAAL		359	359	359	141	141	141	51	51	51

Nummer voorstel	Prog2Nr1
Korte omschrijving voorstel	Bezuinigen op verkeersveiligheid
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Bereikbaarheid	Verkeersveiligheid	Ja, wettelijk	Als wegbeheerder heeft de gemeente een wettelijke taak om de veiligheid op peil te houden.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het betreffende budget wordt gebruikt voor het treffen van verkeersmaatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid, bijv. snelheidsremmende drempels of plateaus, (optische) wegversmallingen, chicanes, aanpassingen aan rotondes, etc.. Voorbeelden van op dit moment lopende zaken op dit vlak zijn de verkeerssituatie op de Reuzenpandasingel/Gibbon en gewenste aanpassingen op de kruising Beukenlaan-Oosterweg. Hiervoor is op dit moment € 60.000 per jaar beschikbaar.
Risico's (Kort en lang termijn)	De gemeente heeft (als lange termijndoelstelling) de wens het aantal verkeersdoden terug te brengen naar nul. Het aantal verkeersongevallen en verkeersgewonden in de gemeente is echter gestegen. Door te bezuinigen op het budget voor verkeersveiligheid kunnen onveilige en/of onoverzichtelijke verkeerssituaties niet meer worden opgepakt en opgelost.

Nummer voorstel	Prog2Nr1 (vervolg)
Gevolgen	De reële verwachting is dat het aantal verkeersongevallen -en gewonden verder zal blijven stijgen i.p.v. dalen. De maatschappelijke kosten van een ernstig verkeersgewonde bedragen ongeveer €1,2 miljoen per slachtoffer en circa €7,2 miljoen per verkeersdode (gegevens SWOV, het Instituut voor wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid). Het uitblijven van maatregelen voor onveilige verkeerssituaties kan leiden tot een toename van klachten door inwoners.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P2Verkeersvervoeren waterstaat	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	2.1Verkeersvervoer			
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000

Nummer voorstel	Prog2Nr2
Korte omschrijving voorstel	Verlagen budget verkeersbeleid
Soort voorstel	Later doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Bereikbaarheid	Omgevingsprogramma a mobiliteit	Ja, coalitieprogramma	Omgevingswet

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Van de 268K is 168K beïnvloedbaar, door te stoppen met op de toekomst gericht beleid en onderzoek.
Risico's (Kort en lang termijn)	Landelijk, regionaal en in het lokale beleid zijn afspraken gemaakt voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, ontwikkelen van doorfietsroutes, bereikbaarheid, parkeren en de transitie naar duurzame mobiliteit. In de woondeal, woonakkoord en versnellingsopgave is een grote woningbouwopgave benoemd in Dijk en Waard en regio Alkmaar. De beoogde woningen hebben aanzienlijke lokale en regionale bereikbaarheidseffecten. Het is van belang dat vanuit vastgestelde ambities wordt gewerkt aan een duurzame ontwikkeling zoals beschreven in de Omgevingsvisie en het Omgevingsprogramma Mobiliteit. Binnen regio Alkmaar en NHN wordt gewerkt aan een gezamenlijk investeringsagenda samen met provincie en Rijk. Invulling en programmering van deze ambities en afspraken vergt onderzoek, nadere uitwerking in beleid, inwinning van data en monitoring en onderzoek met een up-to-date verkeersmodel. Vaak is aanvullende externe advisering op deze punten noodzakelijk.

Nummer voorstel	Prog2Nr2 (vervolg)
Gevolgen	Bij de middelgrote besparing (50k euro) wordt geen bijdrage meer geleverd aan de (boven)regionale trajecten die lopen voor Rijksfinanciering zoals BO-MIRT en Woondeal, Platform Mobiliteit Noord-Holland Noord en Regio Alkmaar. Het gaat om opstellen van (boven)regionale visies, studies en uitvoeringsagenda's en bekostiging van bijvoorbeeld secretariaat. Dit betekent ook dat er geen of moeilijk afspraken met provincie en Rijk gemaakt kunnen worden over financiering. Bij de maximale besparing (168k euro) wordt bovenop de regionale ontwikkeling ook de lokale ontwikkeling geraakt. Dan worden bijvoorbeeld geen onderzoeken meer gedaan ten behoeve van woningbouwlocaties. En geen beleid meer opgesteld over verkeersveiligheid, doorstroming, parkeren en het opstellen van nieuwe mobiliteitsconcepten als uitvloeisel van de Omgevingsvisie. Het nog resterende bedrag bij de maximale besparing (100K euro) is minimaal noodzakelijk voor bekostiging van monitoring en instandhouding van bestaande afspraken over bijvoorbeeld het verkeersmodel. In mobiliteit komt de planning van wonen, werken, voorzieningen en infrastructuur bij elkaar. Mobiliteit is dan ook geen doel op zich, maar is een belangrijke randvoorwaarde voor onder meer de woningbouwopgave, energietransitie, regionale economie en sociale cohesie (bereikbaarheid). Bij inkrimping van het budget kan er op bovenstaande onderwerpen beperkter worden geadviseerd. Dit heeft gevolgen voor de hierboven beschreven ambities, die dan niet of slechts beperkt waargemaakt kunnen worden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Wonen, Economie, Duurzaamheid.

Programma	P2Verkeersvervoeren waterstaat	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	2.1Verkeersvervoer			
Financieel effect	Maximaal	€ 168.000	€ 168.000	€ 168.000
	Middel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog2Nr3
Korte omschrijving voorstel	E10078-101-43835 - Vuurwerkschade afvalbakken - stuk is weg
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het budget voor het in stand houden van de beeldkwaliteit in de openbare ruimte t.a.v. zwerfafval is m.i.v. 2025 verhoogd met €50.000. Dit budget is een noodzakelijke aanvulling van het bestaande budget voor het terugplaatsen van de afvalbakken na de jaarwisseling, die door vuurwerk zijn vernield. Als wij dit niet meer doen kan er van deze budgetverhoging €30.000 bezuinigd worden. De overige €20.000 zullen wij benutten voor het opnieuw verdelen en eventueel verplaatsen van de bestaande afvalbakken in de openbare ruimte en het opruimen van de resten van de vernietigde afvalbakken.
Risico's (Kort en lang termijn)	Als vernielde afvalbakken niet langer worden vervangen door nieuwe bakken neemt het aantal afvalbakken in de openbare ruimte af en leidt dit tot een toename van zwerfafval in de natuur en naast/rond de resterende afvalbakken. De kosten voor straatreiniging zullen daardoor structureel toenemen en het afhandelen van meldingen openbare ruimte.

Nummer voorstel	Prog2Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Het gevoel van verloedering zal toenemen en onze inwoners zullen zich niet meer prettig voelen in de openbare ruimte. Ook het aantal klachten , Fixi-meldingen, zal toenemen. Dit vraagt extra capaciteit voor het behandelen van deze meldingen en extra capaciteit voor het verwijderen van zwerfafval. Het aantal afvalbakken voor zwerfafval in de zal daardoor gestaag dalen en er op lange termijn toe kunnen leiden dat we geen of nauwelijks openbare afvalbakkn meer in de openbare ruimte overhouden
Samenhangend effect op ander taakveld?	afval

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
	Middel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Minimaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Nummer voorstel	Prog2Nr5
Korte omschrijving voorstel	E10088-100 - 43832, Reduceren uitvoeren visuele wegininspectie (jaarlijks helft van de gemeente inspecteren)
Soort voorstel	

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Om te voldoen aan het in het beleid vastgestelde, ambitieniveau voor de openbare ruimte, waarbij wegen op een 'B-niveau' en in sommige gevallen op een 'A-niveau' worden onderhouden, zijn visuele wegininspecties volgens de CROW-Wegbeheersystematiek (CROW 146-methodiek) noodzakelijk. Tot nu toe werden deze inspecties jaarlijks over het gehele areaal uitgevoerd. Er zou echter voortaan ook kunnen worden volstaan met een jaarlijkse inspectie van de helft van het areaal, waarbij de andere helft het volgende jaar wordt geïnspecteerd.
Risico's (Kort en lang termijn)	Tijdens de visuele wegininspectie wordt ook 'klein onderhoud' vastgelegd. Dit betreft (in omvang) kleine gebreken aan de wegverharding die bij voorkeur binnen het lopende begrotingsjaar moeten worden gerepareerd. Bij een inspectie om het jaar bestaat het risico dat deze kleine gebreken later worden ontdekt en daardoor langer aanwezig blijven. Dit zou kunnen leiden tot een toename van letsel/schade en daarmee aansprakelijkheidstellingen en hogere herstelkosten op een later moment. Ook kan het leiden tot een toename van het aantal meldingen van burgers (via Fixi e.d.).

Nummer voorstel	Prog2Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Zie hierboven + verhoogde inzet ten behoeve van Fixi-meldingen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen.

Programma	P2Verkeervervoeren waterstaat	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	2.1Verkeerenvervoer			
Financieel effect	Maximaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Middel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Minimaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Nummer voorstel	Prog2Nr6
Korte omschrijving voorstel	E10074-100-43835 Beheer Openbare Verlichting
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	integraal Beleidsplan Openbare Ruimte, Veiligheid en Burgerinitiatieven
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen gehoor kunnen geven aan integraal beleid ruimte, veiligheidsvragen, burger initiatieven en het programma "dorps- en wijkgericht werken".

Nummer voorstel	Prog2Nr6 (vervolg)
Gevolgen	Budget wordt gebruikt voor verbetering van de openbare verlichting: 1. Bij veiligheidsvraagstukken waar door verlichting de veiligheid verbeterd wordt. 2. Bij burger initiatieven en verzoeken uit het programma "dorps- en wijkgericht werken" kan de openbare verlichting aangepast worden. 3. Uitvoering van het vastgestelde integrale beleidsplan openbare ruimte - uitvoeringsplan kan niet/deels uitgevoerd worden. 4. Aanvulling op projecten waar de OVL aangepast moet worden buiten de projectgrenzen. 5. Innovaties in de openbare verlichting. Dijk en Waard is koploper in regio qua openbare verlichting, dit komt in het geding bij korten. Het totale budget is 60.000 euro. In de maximale bezuiningsvariant kunnen we hier geen uitvoering aan geven en in de middel bezuiningsvariant zullen keuzes moeten maken wat er wel en niet mogelijk is.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte, Veiligheid en Burgerinitiatieven

Programma	P2Verkeersvervoeren waterstaat	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	2.1Verkeersvervoer			
Financieel effect	Maximaal	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
	Middel	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog2Nr7
Korte omschrijving voorstel	E10074-100-43831 Onderhoud Software
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Ja, wettelijk	We zijn in Nederland niet verplicht om openbare verlichting te plaatsen. Wel moeten we de verlichting goed onderhouden en geldt het aansprakelijkheidsbeginsel: Als de openbare verlichting niet voldoet aan de eisen die de weggebruikers daaraan mogen stellen

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein/Geen
Risico's (Kort en lang termijn)	Aansprakelijkheidstelling bij ongevallen (schade + letsel)

Nummer voorstel	Prog2Nr7 (vervolg)
Gevolgen	Door het onderhouden van de aansturingsoftware van de openbare verlichting zal deze naar behoren blijven functioneren en door het installeren van alle updates blijft het systeem maximaal beschermd tegen hack pogingen. Afgelopen jaren is dit budget echter niet volledig gebruikt. Dit surplus kan worden ingezet als bezuinigingsoptie.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Veiligheid

Programma	P2Verkeersvoerenwaterstaat	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	2.1Verkeersvervoer			
Financieel effect	Maximaal	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
	Middel	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
	Minimaal	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000

Nummer voorstel	Prog2Nr8
Korte omschrijving voorstel	E10075-101-83895 Terug vorderen schades
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen

Nummer voorstel	Prog2Nr8 (vervolg)
Gevolgen	Verhoging baten Afgelopen jaren is er meer geld terug gevorderd na schades dan begroot. E10075-101-83895 zou daarom structureel verhoogd kunnen worden met € 18.390 (extra Baten).
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma	P2Verkeervervoerenwatersta	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	at			
Financieel effect	Maximaal	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
	Middel	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
	Minimaal	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000

Bijlage Programma 3 Economie

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog3Nr1	Recreatie en Toerisme	120	120	120	80	80	80	50	50	50
Prog3Nr2	Economische promotie / Citymarketing > positionering Dijk en Waard	50	50	50	25	25	25			
Prog3Nr3	Verhogen toeristenbelasting	80	80	80	40	40	40			
Prog3Nr4	Subsidies evenementenbeleid (3 -5- 7)	11	11	11	8	8	8	5	5	5
Prog3Nr5	Aantrekkelijk vestiging en ondernemingsklimaat (retailvisie en visie werklocaties)	50	50	50	50	50	50			
Prog3Nr6	Economische zaken	40	40	40	40	40	40			
Prog3Nr7	ROM - NHN - MRA	40	40	40	40	40	40			
Prog3Nr8	Economische zaken - ONHN (inkomensoverdrachten)			150						
Prog3Nr9	Stoppen met ondersteuning bij (publieke) evenementen	24	24	24						
Prog3Nr10	Economische Promotie / Citymarketing > Promotie Dijk en Waard	170	170	170	70	70	70			
TOTAAL		585	585	735	353	353	353	55	55	55

Nummer voorstel	Prog3Nr1
Korte omschrijving voorstel	Recreatie en Toerisme
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			Wens van het college / Strategische Omgevingsvisie

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Minder activiteiten en voorzieningen voor inwoners en bezoekers, bijv. op het gebied van routes, bebording, waterrecreatie, Broekervaart etc. Gezien de verwachte groei aantal inwoners niet wenselijk (brede welvaart). Indien op de bijdrage voor de regio ook wordt bezuinigd kunnen we niet voldoen aan de gemaakte afspraken in de regio. Deze is nu buiten beschouwing gelaten.

Nummer voorstel	Prog3Nr1 (vervolg)
Gevolgen	Er zijn afspraken gemaakt m.b.t. de bijdrage aan de jaarlijkse regionale kosten voor de komende 10 jaar (visie medio 2024 vastgesteld door de raad) > Bijdrage Dijk en Waard € 64.000. Er is dan 120K over voor overige zaken. Meer bezuiniging leidt tot minder/geen mogelijkheden om lokale activiteiten uit te voeren en ambities te realiseren. Indien er 120K bezuinigd wordt, is er geen budget meer voor lokale zaken/activiteiten.
Samenhangend effect op ander taakveld?	3.4 (Citymarketing)

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economische ontwikkeling	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
	Middel	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
	Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog3Nr2
Korte omschrijving voorstel	Economische promotie / Citymarketing > positionering Dijk en Waard
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			Wens van het college

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Door een besparing van € 50K vanuit Citymarketing kan de bestuurlijke wens rond de positionering van Dijk en Waard niet uitgevoerd worden. Wat uiteindelijk ook impact heeft op de lokale ambities en reputatie. Zo wil Dijk en Waard een sterke positie innemen in de regio en daarbuiten. Ook andere ambities van de nieuwe gemeente Dijk en Waard hebben baat bij een sterke positionering, waaronder het aantrekken van meer werkgelegenheid en het versterken van de gemeenschapszin.

Nummer voorstel	Prog3Nr2 (vervolg)
Gevolgen	€ 50K van budget Citymarketing was bestemd voor het ontwikkelen van citymarketing voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard. In het coalitieakkoord 2023-2026 is citymarketing niet meer specifiek opgenomen, waar dat daarvoor nog wel het geval was. Ondertussen zijn wel bestuurlijke wensen rond promotie, positionering en marketing uitgesproken. Het college wenst wel impact te maken op gemeentelijke positionering/ representatie, gemeenschapszin (imago en trots onder inwoners en ondernemers) en bestuurlijke positionering. Om daar uitvoering aan te geven zijn structureel middelen nodig. De exacte invulling wordt nog vormgegeven in een strategische verkenning. Het bedrag dat gemoeid is met de meerjarige uitvoering van die verkenning is nu niet bekend. Wel is duidelijk dat er structureel € 25K nodig is van het budget Citymarketing om onderzoek en analyse uit te voeren.
Samenhangend effect op ander taakveld?	3.1 (Recreatie en Toerisme) Zie ook Tabblad Nr. 10

Programma Taakveld	P3Economie 3.4Economische promotie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Middel	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog3Nr3
Korte omschrijving voorstel	Verhogen toeristenbelasting
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			door de raad vastgelde legesverordening

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De raad heeft de vrijheid om de hoogte vast te stellen
Risico's (Kort en lang termijn)	Verhogen van toeristenbelasting: nu € 80K structurele opbrengsten begroot

Nummer voorstel	Prog3Nr3 (vervolg)
Gevolgen	We denken niet dat het invloed heeft op de keuze van de verblijfstoerist. Ondernemers moeten wel aan hun gasten uitleggen waarom het bedrag een bepaalde hoogte heeft/verhoogd is.
Samenhangend effect op ander taakveld?	ja, want de opbrengsten worden niet 1-op-1 gebruikt voor het verhogen van de aantrekkelijkheid van de gemeente voor toeristen (economie).

Programma Taakveld	P3Economie 3.4Economische promotie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
	Middel	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog3Nr4
Korte omschrijving voorstel	Subsidies evenementenbeleid (3 -5- 7)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
René Schoemaker	Economie			De raad stelt bij de begroting het bedrag beschikbaar

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot, alle evenementen (met een financiële noodzaak) kunnen gebruik maken van deze regeling. Dat zijn dus kleine evenementen (zoals sinterklaas en oranjeverenigingen) tot grotere muziekfeesten. Het maximale bedrag per evenement is 7.500 euro.
Risico's (Kort en lang termijn)	kleine jaarlijkse evenementen die draaien op vrijwilligers maken hier ook gebruik van. Die kunnen mogelijk wegvallen als ze geen subsidie krijgen. Deze subsidie draagt dus ook bij aan sociale cohesie.

Nummer voorstel	Prog3Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Als je besluit minder geld beschikbaar te stellen, dan is het ook goed de regels aan te scherpen (wie wil je echt helpen). Aan de andere kant wordt nu ook een evenementenvisie gemaakt en in de tweede helft van 2025 aan de raad voorgelegd. Een subsidieregeling die deze visie ondersteunt volgt daaruit. Op voorhand keuzes maken over het beperken van het totale beschikbare budget, beperkt wellicht ook ambities uit de visie evenementen. Mogelijk minder evenementen indien minder budget.
Samenhangend effect op ander taakveld?	NB: dit is een subsidieregeling. Er zijn vele regelingen. Goed om in samenhang te bekijken.

Programma Taakveld	P3Economie 3.4Economische promotie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
	Middel	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
	Minimaal	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

Nummer voorstel	Prog3Nr5
Korte omschrijving voorstel	Aantrekkelijk vestiging en ondernemingsklimaat (retailvisie en visie werklocaties)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			De raad heeft bij een begroting besloten geld beschikbaar te stellen

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen risico's, bij halvering budget zoals voorgesteld. Bij afschalen van het hele budget is er geen ruimte voor uitvoering retailvisie en visie werklocaties. In deze visies + de omgevingsvisie zijn ambities op het gebied van economie opgenomen. Als we dat niet uitvoeren verslechtert de economische posities/vestigingsklimaat.

Nummer voorstel	Prog3Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Biedt nog steeds voldoende ruimte om uitvoering te geven aan ambities, maar dan minder snel en meer uitgespreid over de tijd.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economische ontwikkeling	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Middel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog3Nr6
Korte omschrijving voorstel	Economische zaken
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			De raad heeft bij een begroting besloten geld beschikbaar te stellen

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen risico's, bij inleveren deel van het budget zoals voorgesteld. Bij afschalen van het hele budget is er geen ruimte voor uitvoering van diverse werkzaamheden (onderzoek, advies, inspelen op actuele economische vraagstukken). Als we dat niet uitvoeren verslechtert de economische posities/vestigingsklimaat.

Nummer voorstel	Prog3Nr6 (vervolg)
Gevolgen	Biedt nog steeds voldoende ruimte om uitvoering te geven aan ambities, maar dan meer uitgespreid over de tijd.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economischeontwikkelin g	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Middel	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog3Nr7
Korte omschrijving voorstel	ROM - NHN - MRA
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Definitieve bijdragen zijn lager dan begroot
Risico's (Kort en lang termijn)	geen

Nummer voorstel	Prog3Nr7 (vervolg)
Gevolgen	geen
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economische ontwikkeling	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Middel	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog3Nr8
Korte omschrijving voorstel	Economische zaken - ONHN (inkomensoverdrachten)
Soort voorstel	

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			De raad heeft de DVO vastgesteld

Beleidsvrijheid (groot/klein)	klein, het budget is een bijdrage per inwoner van de gemeente. Het is meedoen of niet meedoen. (bijna) alle gemeenten in NHN doen mee. Dijk en Waard is de eennagrootste gemeente in de regio NHN. Doelstelling van de fusie LD/HHW was: krachtige positie innemen in de regio.
Risico's (Kort en lang termijn)	Als we hiermee stoppen, komt dit werk terug bij de gemeente, waardoor de besparing veel kleiner is. Dit is niet wenselijk, gezien de positie die Dijk en Waard in wil nemen.

Nummer voorstel	Prog3Nr8 (vervolg)
Gevolgen	Minder sterke regio. Kans op slechtere economische positie van Dijk en Waard. Opzegging kan pas per 2028, wat maakt dat er voor de jaren 2026 en 2027 geen besparing mogelijk is.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economische ontwikkeling	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal			€ 150.000

Nummer voorstel	Prog3Nr9
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met ondersteuning bij (publieke) evenementen
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Economie			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het Stadsbedrijf ondersteunt publieke evenementen (zoals bijv. Tour de Waard, koningsdag, kermissen, huttenbouw.) door o.a. het brengen/halen van hekken, het vegen van het terrein, het extra legen van prullenbakken, het maken en regelen van wegleidingen etc. een faciliteren we dat burgers spullen kunnen lenen zoals afvalbakken en dranghekken. Momenteel wordt gewerkt aan het evenementbeleid. Uitwerking hiervan is bepalend over wat er nog wel en niet gefaciliteerd wordt door de gemeente.
Risico's (Kort en lang termijn)	Negatief imago gemeente, extra kosten organisaties, mogelijk geen publieksevenementen

Nummer voorstel	Prog3Nr9 (vervolg)
Gevolgen	Door te stoppen komen de kosten voor rekening van organisatoren. Ook kan een gevolg zijn dat sommige evenementen niet meer kunnen plaatsvinden zoals bijv. de vrijmarkten tijdens koningsdag.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P3Economie 3.4Economische promotie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000

Nummer voorstel	Prog3Nr10
Korte omschrijving voorstel	Economische Promotie / Citymarketing > Promotie Dijk en Waard
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Economie			Wens college

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Veel beleidsvrijheid
Risico's (Kort en lang termijn)	Niet kunnen voortzetten van de promotie van Dijk en Waard. Budget 170K is nodig om huidige promotie (SPDW) te kunnen handhaven. Geen promotie leidt tot minder bekendheid bij inwoners en bezoekers wat er te doen is, waardoor zij minder gebruik van maken van het aanbod. Goede promotie draagt tevens bij aan het imago van Dijk en Waard en bevordert de trots onder de inwoners. Hierop bezuinigen wordt niet geadviseerd.

Nummer voorstel	Prog3Nr10 (vervolg)
Gevolgen	Minder bezoek aan locaties in Dijk en Waard, zoals museum BroekerVeiling, Poldermuseum, horecagelegendheden, winkels en evenementen. Minder positief imago. Verlaging brede welvaart, welbevinden, vrijetijdsbeleving inwoners.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Taakveld 3.1 (Recreatie en Toerisme / Economie) Zie ook Tabblad Nr. 2

Programma Taakveld	P3Economie 3.4Economische promotie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000
	Middel	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
	Minimaal			

Bijlage Programma 4 Onderwijs

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog4Nr1	Versobering uitvoering passend onderwijs	512	512	512						
Prog4Nr2	Verlagen post incidenteel onderwijshuisvesting	50	50	50	40	40	40	20	20	20
Prog4Nr3	Budget verlagen voor project MAZL (Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerling)	102	102	102	61	61	61		50	50
Prog4Nr7	Stoppen met gemeentelijke bijdrage voor Taalhuis Dijk en Waard	50	50	50						
TOTAAL		714	714	714	101	101	101	20	70	70

Nummer voorstel	Prog4Nr1
Korte omschrijving voorstel	Versobering uitvoering passend onderwijs
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Onderwijs	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Kleine beleidsvrijheid, De J&S-teams zijn een regionaal project. We hebben dus niet alleen te maken met onze eigen gemeente. Daarnaast is er een contract afgesloten met Groeimee to 2033. Het niet nakomen van dit contract kan leiden tot een boete van €250.000,-. Daarnaast betreft het een cofinanciering met het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Noord-Kennemerland. De mogelijkheid is aanwezig om het contract met tien procent in te krimpen, maar dit zal in overleg moeten met het samenwerkingsverband en de regiogemeenten.
Risico's (Kort en lang termijn)	Op de korte termijn is het niet mogelijk om te besparen op dit project. Tussentijds beëindigen moet minimaal 6 maanden van tevoren aangekondigd worden en leidt daarnaast tot een boete van +/- €250.000,-. De verdere betekenis voor de andere gemeenten is onduidelijk. Op de lange termijn zitten de risico's vooral in een stijging van de jeugdzorgkosten. Het J&S-team wordt enorm gewaardeerd bij scholen. We zien op scholen waar het project al langer loopt dat met het J&S-team jeugdproblematiek vroegtijdig wordt opgepakt. Na een aantal jaar kan het team zich zelfs richten op collectieve problematiek binnen de klas, zoals vapes en alcoholgebruik.

Numer voorstel	Prog4Nr1 (vervolg)
Gevolgen	Naast de verstoorde relatie met de regiogemeenten, het samenwerkingsverband en de scholen, zit het belangrijkste gevolg in de preventieve werking van het J&S-team. Uit onderzoek blijkt dat wij hier zelfs meer op zouden in moeten zetten. Preventie kan namelijk de jeugdzorgkosten beheersen. Vooral de preventief ambulant jeugdhulpverlener binnen het J&S-team werkt uiterst preventief. Lichte zorgvragen kunnen met 6 contacten opgelost worden. Zonder het team zouden deze kinderen doorverwezen worden naar jeugdzorgtrajecten. De kosten hiervan zijn hoger dan de kosten voor het J&S-team. Daarbij moeten we J&G-coaches aantrekken om de toeleiding richting de jeugdwet te doen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Samenhang met jeugd

Programma Taakveld	P4Onderwijs 4.3Onderwijsbeleid leerlingzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 512.000	€ 512.000	€ 512.000

Nummer voorstel	Prog4Nr2
Korte omschrijving voorstel	Verlagen post incidenteel onderwijshuisvesting
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Onderwijs		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Dit budget is geen verplichting en de uitgaven die jaarlijks gedaan worden uit dit budget zijn wisselend. In de afgelopen drie jaar zaten de uitgaven 2 jaren ruim onder het budget en 1 jaar erboven.
Risico's (Kort en lang termijn)	In de afgelopen 3 jaar zaten de uitgaven 2 jaren ruim onder het begroote bedrag, 1 jaar zat het bedrag boven dat wat begroot was. Het kan dus zo zijn dat het verlagen van dit bedrag in een toekomstig jaar tot een overschrijding leidt.

Nummer voorstel	Prog4Nr2 (vervolg)
Gevolgen	
Samenhangend effect op ander taakveld?	nee

Programma Taakveld	P4Onderwijs 4.3Onderwijsbeleid leerlingzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Middel	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Minimaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Nummer voorstel	Prog4Nr3
Korte omschrijving voorstel	Budget verlagen voor project MAZL (Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerling)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Onderwijs	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het project MAZL (Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerling) is in schooljaar 2019-2020 vanuit een regionale samenwerking gestart op de scholen in het voortgezet onderwijs. In september jl. hebben de bestuurders van Alkmaar en Dijk en Waard besloten het project te verlengen, waarbij het budget is gehalveerd door efficiëntere inzet van middelen. Hoewel MAZL aansluit bij de ambitie van het college, betreft het een aanvullend aanbod. Hierdoor is beleidsvrijheid relatief groot en biedt het ruimte voor aanpassingen binnen de kaders van MAZL.
Risico's (Kort en lang termijn)	Voorgaande jaren werd de inzet van jeugdartsen gebaseerd op een percentage van 2% van het totaal aantal leerlingen dat de jeugdarts zou bezoeken. Op basis van de jaarrapportage is dit percentage bijgesteld naar 1,1%, wat overeenkomt met de situatie in 2023-2024 op scholen die al langer deelnemen aan MAZL. het besluit om het budget voor MAZL structureel te verlagen brengt echter enkele risico's met zich mee: Kort: Het verlies van het bereik van MAZL als gevolg van een structureel lager budget en dus verminderde inzet van de jeugdarts. Lang: Mogelijk verlies van regionale samenwerking en draagvlak, met potentiële negatieve impact op toekomstig beleid en (co)financiering.

Nummer voorstel	Prog4Nr3 (vervolg)
Gevolgen	De verlaging van het budget kan leiden tot minder effectieve preventieve ondersteuning, waardoor jongeren met behoefte aan hulp door een jeugdarts minder snel of niet geholpen worden. Dit vermindert de vroegsignalering van problemen zoals langdurig t schooluitval of mentale gezondheidsproblemen, wat kan resulteren in verergerde gezondheid- en welzijnproblemen die later intensievere (en duurdere) zorg vereisen ofwel kostenverschuiving.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Impact op programma 4 (leerplicht en passend onderwijs) maar ook op taakvelden uit programma 6.

Programma Taakveld	P4Onderwijs 4.3Onderwijsbeleid leerlingzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 102.000	€ 102.000	€ 102.000
	Middel	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000
	Minimaal		€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog4Nr7
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met gemeentelijke bijdrage voor Taalhuis Dijk en Waard
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Onderwijs	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Vanuit de WEB zijn gemeenten verplicht volwasseneneducatie te faciliteren. In deze regio vervult Alkmaar als centrumgemeente deze rol. Zij ontvangen de Rijksmiddelen en coördineren de uitvoering, vastgelegd in het Regionaal Uitvoeringsprogramma Educatie. Dijk en Waard draagt, net als andere regiogemeenten, bij door naast de Rijksmiddelen ook eigen middelen in te zetten voor het Taalhuis Dijk en Waard. Hoewel dit aansluit bij de ambitie van het college en de regionale samenwerking, betreft het aanvullend aanbod met relatief grote beleidsvrijheid.
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: Door het wegvallen van onze eigen bijdrage kan slechts een beperkt aanbod van het Taalhuis in Dijk en Waard worden gerealiseerd. Dit betekent dat de bibliotheek het huidige aanbod zal moeten inperken op basis van het overgebleven budget. De mate van impact is afhankelijk van welke onderdelen van het programma zullen wegvallen, wat leidt tot een afname van de ondersteuning voor laaggeletterde volwassenen en volwassenen met onvoldoende taalvaardigheid. Lange termijn: Op de lange termijn kan het wegvallen van het aanbod leiden tot een verslechtering van de taalvaardigheid van inwoners, vooral voor groepen met een laag opleidingsniveau, migranten, statushouders en laaggeletterden. Dit kan hun vermogen om te integreren in de samenleving, arbeidsparticipatie, en volwaardig deel te nemen aan sociale en economische activiteiten belemmeren.

Nummer voorstel	Prog4Nr7 (vervolg)
Gevolgen	Dit voorstel zal negatieve gevolgen hebben voor de maatschappelijke participatie, kansen op de arbeidsmarkt, en zelfredzaamheid van kwetsbare doelgroepen. Zonder voldoende ondersteuning blijven laaggeletterde volwassenen en volwassenen met onvoldoende taalvaardigheid achter, wat hun mogelijkheden om actief deel te nemen aan de samenleving beperkt
Samenhangend effect op ander taakveld?	Impact op taakveld uit programma 4 maar ook op taakvelden uit programma 6.

Programma Taakveld	P4Onderwijs 4.3Onderwijsbeleid leerlingzaken	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Bijlage Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog5Nr1	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid Sport	18	18	18	13	13	13	8	8	8
Prog5Nr2	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid K&C	10	10	10	8	7	7	4	4	4
Prog5Nr3	Bezuiniging bibliotheekwerk	210	210	210	150	150	150	90	90	90
Prog5Nr4	Cool kunst en cultuur	100	194	194	83	139	139	83	83	83
Prog5Nr5	E10201-100-43501 Beëindigen externe ondersteuning bij participatie vervanging van speeltoestellen	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Prog5Nr8	E10466-100/43850 Beëindigen ondersteuning Schooltuinen	38	38	38						
Prog5Nr9	E10466-100/43850 Bee Valley (imker) beëindigen informatiepunt Diepsmeerpark	3	3	3						
Prog5Nr10	E10466-100/43850 Stoppen met de boomplantdag	17	17	17	10	10	10			
Prog5Nr11	E10333-100/43850 Vergroenen (onttegenen) openbare ruimte beëindigen.	70	70	70						
Prog5Nr12	E10333-100/43850 Beëindigen met vergroenen particuliere ruimte (tegelwippen)	30	30	30						
Prog5Nr13	E10333-100/43850 Beëindigen verbeteren Biodiversiteit	50	50	50						

								Bedragen x € 1.000		
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog5Nr14	E10333-100/43850 Herstel boomstructuren	250	250	250	100	100	100			
Prog5Nr15	E10201 -100 - 43835 Stoppen met beheervergoeding 2 x kinderboerderij Langedijk	10	10	10	5	5	5	3	3	3
Prog5Nr18	Taakstelling Dijk en Waard Sport B.V.	439	443	466	314	317	333	188	190	200
Prog5Nr19	Uitvoeringsprogramma kanaalpark	260	260	260	130	130	130	50	50	50
Prog5Nr20	Subsidieverlaging Museum Broekerveiling	28	28	28	20	20	20	12	12	12
Prog5Nr22	Bezuiniging Open Monumentendag en zichtbaarheid erfgoed	10	10	10	5	5	5	3	3	3
Prog5Nr24	Afschaffing subsidie Poldermuseum	29	29	29						
TOTAAL		1.582	1.680	1.703	848	906	922	451	453	463

Nummer voorstel	Prog5Nr1
Korte omschrijving voorstel	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid Sport
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sport	Sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: 1.Minder sportactiviteiten: Verenigingen bieden minder sportactiviteiten aan om financiële tekorten te compenseren. 2.Minder toegankelijk: Door verminderde inkomsten voelen verenigingen zich genoodzaakt hun lidmaatschappen te verhogen, waardoor sporten minder toegankelijk wordt. 3.Onvrede onder inwoners: Verenigingen, gerund door inwoners van Dijk en Waard, ervaren al ontevredenheid over stijgende kosten, zoals hogere tarieven voor het huren van accommodaties, wat hun bedrijfsvoering onder druk zet. 4. Hogere tarieven en een beperkter aanbod van sportactiviteiten kunnen ertoe leiden dat minder mensen sporten, wat een negatief effect heeft op de gezondheid. Dit staat haaks op de visie van het sociale domein, waar preventie een belangrijke pijler is.

Numer voorstel	Prog5Nr1 (vervolg)
Gevolgen	Door verminderde inkomsten voelen verenigingen zich genoodzaakt hun lidmaatschappen te verhogen, waardoor sporten minder toegankelijk wordt.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder gebruik van sportfaciliteiten in Dijk en Waard, dit betekent dat er minder huurinkomsten zijn voor Dijk en Waard Sport. Dit kan effect hebben op de bedrijfsvoering van Dijk en Waardsport waardoor daar meer middelen nodig zijn. Subsidies worden geboekt op taakvelden 5.1 en 5.2.

Programma	P5Sportcultuuren recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.1Sportbeleiden activering			
Financieel effect	Maximaal	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
	Middel	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
	Minimaal	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000

Nummer voorstel	Prog5Nr2
Korte omschrijving voorstel	Herziening preventief aanbod en subsidiebeleid K&C
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Kunst	Sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Voor dit deel is er geen wettelijke verplichting. Er zit nog ruimte in het budget en door nog kritischer te kijken naar de aanvragen en enkele vereniging iets minder toe te kennen kan richting 2026 en 2027 nog iets meer bespaard worden. Nog grotere bezuinigingen hebben grote risico's / gevolgen.
Risico's (Kort en lang termijn)	De scenario's minimale en middel hebben een beperkte risico. Er kan wel sprake zijn van maatschappelijke onrust binnen de samenleving.

Numer voorstel	Prog5Nr2 (vervolg)
Gevolgen	Gevolgen op korte termijn voor minimale en middel variant: geen. Alleen bij grotere bezuinigingen leidt dat op de langere termijn: terugloop van leden/deelnemers/bezoekers alsmede dat sommige activiteiten en verenigingen geheel stoppen. Daarmee wordt de sociale basis en/of de culturele infrastructuur verzwakt. Met allerlei maatschappelijke gevolgen (minder sociale contacten, meer eenzaamheid, geen preventieve werking en groter beroep op de Wmo en/of Jeugdzorg.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Wmo en Jeugd (programma 6): mogelijk meer beroep op Wmo en Jeugd.

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.3Cultuurpresentatie,cultuurproductieencultuurparticipatie			
Financieel effect	Maximaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Middel	€ 8.000	€ 7.000	€ 7.000
	Minimaal	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000

Nummer voorstel	Prog5Nr3
Korte omschrijving voorstel	Bezuiniging bibliotheekwerk
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Cultuur			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Een deel van het bibliotheekwerk is geen wettelijk taak, wel is de planning dat de nieuwe bibliotheek vanaf januari 2026 van kracht. Er is nog onvoldoende zicht op de financiële gevolgen van deze nieuwe wet.
Risico's (Kort en lang termijn)	Lagere subsidie kan beperkt opgevangen worden door het verminderen van de dienstverlening of door het sluiten van vierkante meters. De bibliotheek draagt bij aan diverse maatschappelijke opgaves zoals bestrijding van laaggeletterdheid, bestrijding eenzaamheid en goed burgerschap. Verlaging van de subsidie heeft gevolgen voor de uitvoering van deze maatschappelijke opgaves. Naar verwachting is vanaf januari 2026 de nieuwe bibliotheekwet van kracht deze wet zal verplichtingen met zich meebrengen. Onbekend is nog wat de financiële gevolgen van de nieuwe wet zijn.

Nummer voorstel	Prog5Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Sluiting van een deel van de bibliotheek bijvoorbeeld door sluiting van vierkante meters of een van drie locaties van de bibliotheek heeft gevolgen voor de dienstverlening. Hierdoor zal het ledenaantal teruglopen. Ook werkt de sluiting van vierkante meters van de gemeentelijke locaties contraproductief omdat er minder huurinkomsten voor de gemeente tegenover staan. Lagere subsidie kan deels worden opgevangen door het verhogen van de contributie dit kan er toe leiden dat de toegankelijkheid van de bibliotheek wordt verminderd.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Vastgoed.

Programma	P5Sportcultuuren recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.6Media			
Financieel effect	Maximaal	€ 210.000	€ 210.000	€ 210.000
	Middel	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
	Minimaal	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000

Nummer voorstel	Prog5Nr4
Korte omschrijving voorstel	Cool kunst en cultuur
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Cultuur		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Voor een deel is sprake van een wettelijke taak: het aanbieden van muziekonderwijs voor basis/middelbare scholen (Cultuureducatie met Kwaliteit: de gemeentelijke bijdrage wordt via een landelijke regeling verdubbeld) en een combinatiefunctionaris aanstellen (vanuit de Brede SPUK-regeling). De andere onderdelen zijn beleidskeuzes, maar hebben grote risico's en gevolgen. De scenario's Minimaal en Middel hebben een beperkter effect.
Risico's (Kort en lang termijn)	Een lagere subsidie kan maar beperkt opgevangen worden via een andere programmering, minder cultureel aanbod en verhoging van de prijzen (kaarten, horeca en zaalhuur). Ook de activiteiten gericht op preventie op het sociaal domein en het aanbod van muziekonderwijs op scholen kunnen niet meer voortgezet worden.

Nummer voorstel	Prog5Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Een beperkte verlaging van de subsidie kan mogelijk opgevangen worden door hogere prijzen en minder (diverse) aanbod aan voorstellingen. Een grotere verlaging van de subsidie betekent dat Cool niet kan voortbestaan. Er valt dan een belangrijk onderdeel van de culturele infrastructuur weg. Dit heeft gevolgen voor andere culturele verenigingen, maakt dat een preventieve werking richting het sociaal domein stopt en het beheer van De Binding overgedragen moet worden.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Vastgoed (huurinkomsten en het meerjarenonderhoudsprogramma) en Sociaal Domein (kosten mbt Wmo / Jeugd)

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.3Cultuurpresentatie,cultuurproductieencultuurparticipatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 100.000	€ 194.000	€ 194.000
	Middel	€ 83.000	€ 139.000	€ 139.000
	Minimaal	€ 83.000	€ 83.000	€ 83.000

Nummer voorstel	Prog5Nr5
Korte omschrijving voorstel	E10201-100-43501 Beëindigen externe ondersteuning bij participatie vervanging van speeltoestellen
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Op zich groot, maar onwenselijk. Beëindigen externe ondersteuning bij vervanging speeltoestellen/herinrichting speeltuinen leidt tot afname van de inspraak op keuzes door bewoners. Er is geen ambtelijke capaciteit beschikbaar binnen de huidige formatie om dit op te vangen. Ondersteuning heeft betrekking op zaken als uren ten behoeve van klankbordbijeenkomsten, online participatie, projecten Dorps- en Wijkgericht werken, etc.
Risico's (Kort en lang termijn)	Dit heeft als negatief gevolg dat de omwonenden en de gebruikers zich minder betrokken voelen bij het speelveld en er mogelijk eerder sprake zal zijn van vernieling/vandalisme.

Nummer voorstel	Prog5Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Dit raakt direct het gebiedsgericht werken, een onderwerp dat hoog op de politieke agenda staat.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P5Sportculturen recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld				
Financieel effect	Maximaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Middel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Minimaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Nummer voorstel	Prog5Nr8
Korte omschrijving voorstel	E10466-100/43850 Beëindigen ondersteuning Schooltuinen
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Onderwijs	Een sterke sociale basis		

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het contract met de partij (Biobus) die de ondersteuning van schooltuinprojecten feitelijk uitvoert, loopt in 2025 af en de mogelijkheid bestaat die ondersteuning niet opnieuw aan te besteden.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het schooltuinprogramma wordt bijna geheel gedragen met gemeentelijke middelen. Op het moment dat deze middelen wegvallen is de verwachting dat de scholen dit financieel niet op kunnen vangen waardoor het programma ophoudt te bestaan. De afgelopen jaren is er geïnvesteerd in de kwaliteit van de schooltuinen, de ontwikkeling van mensen en de samenwerking met de scholen. Dit gaat verloren bij het wegbezuinigen van de middelen en kan niet zomaar meer opgestart worden mocht dit in de toekomst opnieuw wenselijk zijn. Als hiermee wordt gestopt is de kans aanwezig dat partijen in de toekomst niet meer open staan voor een nieuwe samenwerking waardoor deze (tijdelijke) bezuiniging definitieve gevolgen heeft.

Nummer voorstel	Prog5Nr8 (vervolg)
Gevolgen	Aan de schooltuinen doen 10 scholen met in totaal 17 groepen mee. Als er gestopt wordt met de schooltuinen, zal dit gedeelte van het lesprogramma voor deze groepen wegvallen. De beschikbare middelen worden gebruikt voor de ontwikkeling van kinderen met extra aandacht voor samenwerken en de verbinding met de natuur. Natuurkennis is op scholen vaak maar beperkt aanwezig waardoor dit een waardevolle aanvulling is op het lesprogramma. De 2 terreinen waar nu de schooltuinen op liggen zullen dan evengoed (op een lager niveau) beheerd en onderhouden moeten worden. De verwachting is dat de kosten hiervoor rond de €2.500,- zullen liggen. Daarnaast gaat een deel van de investeringen verloren doordat hekwerk/schuurtjes die nog in orde zijn worden verwijderd.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie			
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000

Nummer voorstel	Prog5Nr9
Korte omschrijving voorstel	E10466-100/43850 Bee Valley (imker) beëindigen informatiepunt Diepsmeerpark
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Klimaat_energie_natuur	Natuur en biodiversiteit		

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Contract met de Imker heeft een opzegtermijn van 3 maanden waardoor een bezuiniging voor 2026 mogelijk is
Risico's (Kort en lang termijn)	Het informatiepunt zal verdwijnen. Een deel van de investeringen zal verloren doordat hekwerk/schuurtjes die nog in orde zijn worden verwijderd.

Nummer voorstel	Prog5Nr9 (vervolg)
Gevolgen	Het informatiepunt maakt onderdeel uit van het bewust maken van de waarde van de natuur ecologie en biodiversiteit. Met de bezuiniging zal dit informatiepunt verdwijnen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie			
Financieel effect	Maximaal	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog5Nr10
Korte omschrijving voorstel	E10466-100/43850 Stoppen met de boomplantdag
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Klimaat_energie_natuur	Natuur en biodiversiteit		

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er zijn geen contracten voor 2026
Risico's (Kort en lang termijn)	Hoog Er wordt gestopt met de boomplantdag Middel De risico's zijn beperkt. Door het programma anders in te steken (combinatie met groen) kan dit met minder middelen uitgevoerd worden

Nummer voorstel	Prog5Nr10 (vervolg)
Gevolgen	Hoog Boomplantdag is om kinderen bewust te maken van de waarde van de natuur, ecologie en biodiversiteit. Met de bezuiniging zal dit wegvallen Middel Programma kan blijven bestaan.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000
	Middel	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog5Nr11
Korte omschrijving voorstel	E10333-100/43850 Vergroenen (onttegelen) openbare ruimte beëindigen.
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, raadsvoorstel	Beleidsplan OR

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er liggen momenteel geen afspraken, verplichtingen of contracten die de bezuiniging zou kunnen verhinderen
Risico's (Kort en lang termijn)	De financiële risico's zijn op korte termijn beperkt. Echter is deze vergroening nodig om het openbaar gebied klimaatbestendig te maken. Als het huidige klimaat tot 2050 hetzelfde blijft, wat het meest optimistische scenario is, loopt de schade voor wateroverlast in Dijk en Waard in de periode van 2018-2050 op tot €91 miljoen, hitte tot €26 miljoen en droogte tot €73 miljoen. Bezuinigingen op de kosten op dit vlak zullen dus later alleen maar weer hoger terugkomen.

Nummer voorstel	Prog5Nr11 (vervolg)
Gevolgen	Het “vergroenen” van de openbare ruimte is een belangrijk onderdeel van het klimaatbestendig maken van de openbare ruimte. Zo draagt dit bij aan het verminderen van de hittestress en helpt het bij het verwerken en bufferen van water bij hevige regen. Het bezuinigen op deze middelen gaat hierdoor tegen onze klimaat doelstellingen in en brengt ons verder af van de door het Rijk en onze gemeente Dijk en Waard gestelde koers om in 2050 volledig klimaatbestendig te zijn. Er zijn een aantal locaties binnen de gemeente waar de hittestress hoog is en er veel verharding ligt. Hier kan niets meer aan gedaan worden als de middelen worden wegbezuinigd, wat ten koste gaat van de leefbaarheid van deze locaties.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Duurzaamheidsambities, gezonde leefomgeving

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000

Nummer voorstel	Prog5Nr12
Korte omschrijving voorstel	E10333-100/43850 Beëindigen met vergroenen particuliere ruimte (tegelpwippen)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, raadsvoorstel	Beleidsplan OR

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er liggen momenteel geen afspraken, verplichtingen of contracten die de bezuiniging zou kunnen verhinderen
Risico's (Kort en lang termijn)	De financiële risico's zijn op korte termijn beperkt. Bespaarde kosten op dit vlak zullen op een later moment alleen maar hoger terugkomen. Daarnaast zou particuliere vergroening ervoor kunnen zorgen dat de maatregelen die in het openbaar gebied plaats moeten vinden minder ingrijpend en goedkoper worden.

Nummer voorstel	Prog5Nr12 (vervolg)
Gevolgen	Het “vergroenen” van tuinen is een belangrijk onderdeel van het klimaatbestendig maken van de wijken. Zo draagt dit bij aan het verminderen van de hittestress en helpt het bij het verwerken en bufferen van water bij hevige regen. Het bezuinigen op deze middelen gaat hierdoor tegen onze klimaat doelstellingen in en brengt ons van de door het Rijk gestelde koers af om in 2050 volledig klimaatbestendig te zijn. Daarnaast is in de gemeente slechts 35% procent van de ruimte in het bezit van de gemeente, dus om de gemeente klimaatbestendig te maken, is inzet nodig vanuit de particuliere hoek. Een van de drie speerpunten uit het klimaatadaptatiebeleid is daarom dan ook dat inwoners zich bewust zijn van de gevolgen van klimaatverandering, toegang hebben tot middelen om klimaat adaptief te handelen en actie ondernemen in de private ruimte. Mogelijkheden weghalen bij particulieren is dan ook absoluut niet wenselijk als we in 2050 klimaatbestendig moeten zijn
Samenhangen d effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000

Nummer voorstel	Prog5Nr13
Korte omschrijving voorstel	E10333-100/43850 Beëindigen verbeteren Biodiversiteit
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Klimaat_energie_natuur	Natuur en biodiversiteit	Ja, raadsvoorstel	Beleidsplan OR

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er liggen momenteel geen afspraken, verplichtingen of contracten die de bezuiniging zou kunnen verhinderen
Risico's (Kort en lang termijn)	Ecosystemen zullen minder goed herstellen en functioneren. Dit zal hun vermogen om klimaatgerelateerde gevaren op te vangen en weerstaan aantasten Er zijn geen middelen beschikbaar om "barrières" (waar nu een onderzoek naar loopt) in onze ecologische structuren te slechten.

Nummer voorstel	Prog5Nr13 (vervolg)
Gevolgen	Geen herstel en mogelijke verder afname van de biodiversiteit Ecologische verbindingen blijven zwak of doorbroken. Soorten die onder druk staan zullen het steeds moeilijker krijgen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog5Nr14
Korte omschrijving voorstel	E10333-100/43850 Herstel boomstructuren
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er liggen momenteel geen afspraken, verplichtingen of contracten die de bezuiniging zou kunnen verhinderen
Risico's (Kort en lang termijn)	Hoog Bomen die in het verleden zijn weggevallen zullen niet worden vervangen Middel Er kunnen minder bomen worden teruggeplant waardoor het herstel van de boomstructuren met 40% wordt vertraagd

Nummer voorstel	Prog5Nr14 (vervolg)
Gevolgen	Hoog Geen middelen om missende bomen in boomstructuren (zoals de Stationsweg in Heerhugowaard) te vervangen en hiermee de boomstructuren te herstellen. Ecologische verbindingen (boomstructuren) blijven onderbroken Negatief effect op klimaatrobuust maken van de wijken. (wateroverlast en hittestress) Geschonden straatbeeld blijft in stand Middel Onvoldoende middelen om herstel van grote lanen (BV Stationsweg) in één keer op te pakken Het herstellen van ecologische verbindingen (boomstructuren) blijft langer uit Vertragend effect op het klimaatrobuust maken van de wijken. (wateroverlast en hittestress) Het straat- wijkbeeld blijft langer minder fraai
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie			
Financieel effect	Maximaal	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
	Middel	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog5Nr15
Korte omschrijving voorstel	E10201 -100 - 43835 Stoppen met beheervergoeding 2 x kinderboerderij Langedijk
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Ja, wettelijk	Verdrag kind (recht op buiten spelen)

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Minimaal - 25% bezuiniging doorvoeren Midden - 50% bezuiniging doorvoeren Maximaal - stoppen met beheervergoeding uitkeren
Risico's (Kort en lang termijn)	Niet duidelijk ivm onduidelijkheid taken uitvoering. Er zijn geen afspraken gemaakt welke taken hiervoor moeten worden uitgevoerd.

Nummer voorstel	Prog5Nr15 (vervolg)
Gevolgen	Beide kinderboerderijen wordt door vrijwilligers beheerd. Er zijn wettelijke taken om te blijven voldoen aan bijvoorbeeld op de juiste manier mest verwerken. Het verhogen van de inkomsten door de kinderboerderijen is dan noodzakelijk. Reacties vanuit inwoners, klachten over genomen besluit worden verwacht.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Dierenwelzijn; mogelijk wordt er niet voldaan aan de wettelijke eisen conform richtlijnen Flora en Fauna.

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.7Openbaargroenen(openlucht) recreatie			
Financieel effect	Maximaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Middel	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
	Minimaal	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000

Nummer voorstel	Prog5Nr18
Korte omschrijving voorstel	Taakstelling Dijk en Waard Sport B.V.
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sport		Ja, raadsvoorstel	Dienstverleningsovereenkomst Dijk en Waard Sport B.V. voor het exploiteren en beheren van alle gemeentelijke sportaccommodaties en het uitvoeren van de sportstimulering.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot (in 2022 heeft het sportbedrijf ook een taakstelling gekregen van €150.000)
Risico's (Kort en lang termijn)	Gezien het feit dat het sportbedrijf in 2024 is opgericht en het eerste begrotingsjaar aan het afronden is, is het niet verstandig nu een taakstelling door te voeren. Dijk en Waard Sport B.V. komt uit een situatie waarin bepaalde gegevens ontbreken als gevolg van het faillissement van voormalig exploitant SSL/ Langedijk Actief B.V. Deze situatie brengt onvermijdelijke onzekerheden met zich mee met betrekking tot de financiële prognose. Omdat dit nog maar het tweede begrotingsjaar van het nieuwe sportbedrijf is, is het mogelijk dat bepaalde aanvankelijke schattingen omhoog worden bijgesteld zodra gedurende het boekjaar meer gegevens beschikbaar komen. De voorlopige cijfers 2024 zijn positief, maar onder voorbehoud van goedkeuring van de accountant. Tegelijk is de gemeente aandeelhouder van Dijk en Waard Sport B.V. en kan de organisatie worden gezien als 'verbonden partij', met daarbij de taakstellingsvarianten 3-5-7%.

Nummer voorstel	Prog5Nr18 (vervolg)
Gevolgen	Rekening houdend met de opstart van het nieuwe sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. en de nog deels onzekere jaarcijfers en ontwikkelingen: Oranje: Taakstelling 3% Rood: Taakstelling 5% Rood: Taakstelling 7% Gevolgen taakstelling 3% (oranje): 1. Loonkosten en CAO: Het sportbedrijf is gebonden aan CAO ontwikkelingen, wat kan betekenen dat de loonkosten niet betaald kunnen worden. Dit kan ertoe leiden dat personeel overstapt naar sportbedrijven in buurgemeenten of de zwembranche verlaat, vooral in een krappe arbeidsmarkt. 2. Onderhoud van sportaccommodaties: Door de taakstelling kan het onderhoud van sportaccommodaties minder frequent of grondig worden uitgevoerd. Dit kan de kwaliteit en hygiëne van de faciliteiten negatief beïnvloeden. 3. Huurtarieven voor sportverenigingen: De huurtarieven voor sportverenigingen kunnen worden verhoogd om de financiële tekorten te compenseren. Dit kan leiden tot een toename van subsidieaanvragen bij de gemeente door verenigingen die de hogere kosten niet kunnen dragen. 4. Preventie- en sportactiviteiten: Het aantal preventie- en sportactiviteiten kan afnemen, wat een negatieve impact kan hebben op de gezondheid en het welzijn van de gemeenschap Gevolgen taakstelling 5% (rood): Zie punt 1-4, maar in meerdere mate. De opdracht met het sportbedrijf dient te worden ingeperkt, met gevolgen voor alle punten. Denk aan afkalving toegangstijden zwembaden, minder uren zwemonderwijs, tariefverhoging sportaccommodaties, minder beweegactiviteiten voor inwoners en gedeeltelijk uitstel van onderhoud accommodaties wat ten koste gaat van hygiëne en veiligheid. Gevolgen taakstelling 7% (rood): Zie punt 1-4, maar in grote mate. De opdracht met het sportbedrijf dient te worden ingeperkt, met gevolgen voor alle 4 de punten. Denk aan beperkte toegangstijden zwembaden, inperking zwemonderwijs, forse tariefverhoging sportaccommodaties, veel minder beweegactiviteiten voor inwoners en uitstel van onderhoud accommodaties wat sluiting op termijn door de Omgevingsdienst tot gevolg kan hebben. Bijvoorbeeld bij zwembad De Bever, dat dateert uit de jaren 60.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Taakveld vastgoed (gemeentelijk vastgoed in beheer van Dijk en Waard Sport B.V.). Taakveld subsidies sport (vergroting van aanvragen van verenigingen door huurverhoging.).

Programma	P5Sportcultuuren recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.2Sport accommodaties			
Financieel effect	Maximaal	€ 439.000	€ 443.000	€ 466.000
	Middel	€ 314.000	€ 317.000	€ 333.000
	Minimaal	€ 188.000	€ 190.000	€ 200.000

Nummer voorstel	Prog5Nr19
Korte omschrijving voorstel	Uitvoeringsprogramma kanaalpark
Soort voorstel	

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Openbare_ruimte		Ja, coalitieprogramma	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	groot, want wettelijk niet verplicht. Er is nu twee jaar geïnvesteerd in het op gang brengen van de gebiedsontwikkeling (placemaking). Dus nog een paar jaar voortzetten van deze activiteiten zorgt voor continuïteit omdat de water/sportdag niet is doorgegaan, kan je overwegen deze dit jaar en komende jaren te laten vervallen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Door als gemeente het initiatief te nemen om een aantal evenementen te organiseren in Kanaalpark laten we de mogelijkheden van het gebruik van Kanaalpark zien. Zodat op termijn anderen het over kunnen nemen. Gedacht is dat dit circa vijf jaar nodig heeft. Gevolg is dat Kanaalpark minder op de kaart staat en inwoners en ondernemers geen activiteiten ontplooiën.

Numer voorstel	Prog5Nr19 (vervolg)
Gevolgen	Inwoners raken niet bekend met Kanaalpark. De activiteiten zijn aanleidingen om te bewegen, elkaar te ontmoeten en samen te werken en inwoners en bezoekers kennis te laten maken met de Dijk en Waardse landschappen en haar cultuurhistorie. Daarnaast zijn al een aantal verplichtingen aangegaan voor 2025
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Uitvoering van dit voorstel heeft effect op het sociaal domein: Evenementen dragen bij aan ontmoeten en sociale cohesie. Bovendien wordt hiermee de ontmoeting tussen voorheen Langedijk en Heerhugowaard versterkt.

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht)recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 260.000	€ 260.000	€ 260.000
	Middel	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000
	Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog5Nr20
Korte omschrijving voorstel	Subsidieverlaging Museum Broekerveiling
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Cultuur		Ja, raadsvoorstel	De raad heeft op 5 juli 2022 besloten een structurele subsidie beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de toekomstvisie.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	MBV krijgt circa €400.000 subsidie (daar kom 30 januari ca. €200.000 bij --> dat deel is ter dekking van de huurkosten die toenemen door een nieuwe huurovereenkomst, dat is vestzak/broekzak, dus daar is niet op bezuinigd in deze sheet). Voor de bezuiniging is gewerkt met een vergelijkbare methodiek als voor de GR'en en Cool/Bibliotheek: 3%, 5% en 7%.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het museum heeft een diversiteit aan functies. O.a. recreatief, toeristisch, sociaal-maatschappelijk (veel vrijwilligers en bijeenkomstfunctie), behouden erfgoed. Als de exploitatie niet rond komt, zullen ze de sleutel inleveren. Dan hebben wij als gemeente leegstand vastgoed (rijksmonument).

Nummer voorstel	Prog5Nr20 (vervolg)
Gevolgen	De gevolgen zijn moeilijk in te schatten. Dat komt omdat het besluit tot het verlenen van de exploitatiesubsidie recent genomen is en het musuem dus in de opbouwende fase zit.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P5Sportcultuuren recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.5Cultureelerfgoed			
Financieel effect	Maximaal	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000
	Middel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Minimaal	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000

Nummer voorstel	Prog5Nr22
Korte omschrijving voorstel	Bezuiniging Open Monumentendag en zichtbaarheid erfgoed
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Budget is € 10.000 maatschappelijk effect : Groot, jaarlijks wordt in het tweede weekend van september landelijk Open Monumentendag georganiseerd door stichting Nederland Monumentenland in samenwerking met lokale comités en vele vrijwilligers. Twee dagen in het jaren stellen musea en monumenten gratis en vrijwillig hun deuren open en organiseren vele activiteiten voor het grote publiek, om zo de publieke belangstelling voor monumenten en het draagvlak voor de identiteit van de gemeente en daarmee de verbondenheid met de eigen leefomgeving te vergroten.
Risico's (Kort en lang termijn)	Uit het erfgoedbudget wordt hiervoor €10.000 euro gereserveerd. Dit budget is bedoeld om de vele deelnemers van Open Monumentendag die hun monument open stellen voor publiek te ondersteunen in promotie en bekendheid. Bijvoorbeeld communicatiecampagnes (digitaal en gedrukt), programmaboekje/folder opgesteld, promovideo's, fietsroutes bedenken etc. Het risico op lange termijn is dat het draagvlak met de vrijwillige deelnemers van Open Monumentendag bij tijd verloren gaat en verdwijnt. Ook verdwijnt de mogelijkheid inwoners actief te informeren over het evenement. Dat heeft tot gevolg dat een laagdrempelige manier om inwoners kennis te laten maken met de historie van hun leefomgeving verdwijnt en daarmee tevens de kans zich meer verbonden te laten voelen met hun leefomgeving.

Numer voorstel	Prog5Nr22 (vervolg)
Gevolgen	De gevolgen van geen budget voor Open Monumentendag is, dat er weinig tot niets gedaan wordt aan promotie en zichtbaarheid. Met minder promotie en zichtbaarheid zal Open Monumentendag in Dijk en Waard zijn bekendheid verliezen wat resulteert dat musea en monumenten niet meer willen meedoen. Een ander gevolg is dat de doelstellingen met betrekking tot het openstellen van de monumenten voor publiek en daarmee het vergroten van de draagvlak voor monumentenzorg en publieke belangstelling zal verdwijnen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Toerisme en recreatie

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Middel	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
	Minimaal	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000

Nummer voorstel	Prog5Nr24
Korte omschrijving voorstel	Afschaffing subsidie Poldermuseum
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Cultuur		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Het Poldermuseum krijgt voor 2025 een subsidie van €28.500. De begroting voor de exploitatiesubsidie van 28.500,- is gebaseerd op het beleid van de afgelopen jaren. Het Poldermuseum is de kernactiviteit van de stichting. De exploitatie van Het Oude Gemaal is en blijft gericht op de instandhouding en het verder ontwikkelen van het Poldermuseum. Om zowel de instandhouding als vernieuwingen te kunnen financieren wil de stichting zoveel mogelijk een vaste stroom aan inkomsten genereren aangevuld met fondsenwerving. De verleende subsidie wordt gebruikt voor de volgende activiteiten: Onderhoud gebouw en terrein, verzorging interieur beplanting door Ambius of een vergelijkbaar interieurbeplantingsbedrijf. Ook worden activiteiten georganiseerd zoals een tentoonstelling, excursies voor scholen en rondleidingen groepen, culturele activiteiten, muziekvoorstellingen, lezingen, cultureel varen, stopplaats voor fiets- en wandelroutes, ect.
Risico's (Kort en lang termijn)	Als de subsidie exploitatie in zijn geheel wordt afgeschaft (er wordt al minimaal gesubsidieerd), zullen ze de sleutel moeten inleveren. Dan hebben wij als gemeente leegstand monumentaal vastgoed (gemeentelijk monument), een identiteitsdrager van Heerhugowaard minder en een plek waar het verhaal van het ontstaan van de polder wordt verteld verloren gaat. Vanaf 1 januari 2024 zijn de entreprijzen verhoogd, net zoals de zaalverhuur en rondleidingen. De bedragen zijn bescheiden, maar helpt enigszins mee om de exploitatie rond te krijgen.

Nummer voorstel	Prog5Nr24 (vervolg)
Gevolgen	Wanneer de exploitatiesubsidie wordt afgeschaft loopt het Poldermuseum haar basis-inkomsten mis en kan niet meer blijven bestaan. Deze subsidie is noodzakelijk voor de instandhouding van het Poldermuseum en voor het instandhouden en onderhouden van het gemeentelijk monument.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Museum BroekerVeiling, Recreatie en Tourisme en Erfgoed

Programma Taakveld	P5Sportcultuuren recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000

Bijlage 6 Programma 6 Sociaal domein

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog6Nr1	Minder subsidie aan instellingen binnen het thema sterke sociale basis.	104	104	104	73	73	73	43	43	43
Prog6Nr2	Minder subsidie naar begrotingspost MET Welzijn en Wonen Plus Welzijn (bezuinigingen minimaal 0%, midden 3% of maximaal 5%)		227	222		136	133			
Prog6Nr5	Technisch en functioneel beheer Verwijsindex per 1 oktober 2025 (E10218-100)	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Prog6Nr7	Rijksbijdrage BUIG en LKS	1.000	1.000	1.000	750	750	750	500	500	500
Prog6Nr8	Minder subsidie voor de buurthuizen	20	20	20	14	14	14	9	9	9
Prog6Nr11	Verlagen beschikbaar budget SMI Verordening (E10210-100)	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Prog6Nr13	Nieuwe visievorming GGZ inloop en dagbesteding.	584	584	584						
Prog6Nr16	Wmo-vervoer + inzet HugoHopper	80	100	120	60	70	70	50	50	50
Prog6Nr17	Wmo-hulpmiddelen versoberen	35	50	120	30	40	50	15	20	25
Prog6Nr19	Stoppen met kwijtschelding gemeentelijke belastingen aan minima	334	334	334	150	150	150			
Prog6Nr34	Afschalen mantelzorgcompliment	180	180	180	120	120	120	60	60	60

								Bedragen x € 1.000		
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog6Nr35	Gedeeltelijke teruggave gelden Weerbare Jeugd: jongerenwerk op inlooplocaties en preventieactiviteiten	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Prog6Nr41	Nieuwkomers	70	70	70	49	49	49	20	20	20
Prog6Nr43	subsidie collectieve preventie GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)	13	13	13						
Prog6Nr45	Stoppen met KOPP/KVO-groepen	25	25	25						
TOTAAL		2.571	2.833	2.918	1.372	1.528	1.535	823	828	833

Nummer voorstel	Prog6Nr1
Korte omschrijving voorstel	Minder subsidie aan instellingen binnen het thema sterke sociale basis.
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Subsidies worden altijd verleend onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeentebegroting door de gemeenteraad. Er kan besloten worden tot bevriezing of verlaging van het subsidieplafond 2025, tot het niet toepassen van indexering aan organisaties met professionals, en/of het hanteren van de kaasschaaf. In het berekende financieel effect wordt de kaasschaaf gehanteerd (3% minimaal, 5% middel en 7% maximaal)
Risico's (Kort en lang termijn)	Iedere afzonderlijke organisatie kan beoordelen of er in de bedrijfsvoering efficiënter gewerkt kan worden, of het activiteitenaanbod versoberd gaat worden of de deelnemersbijdragen verhoogd gaan worden. Gevolg kan zijn dat er minder kwetsbare inwoners van de voorzieningen gebruik maken of dat de voorzieningen verdwijnen. Dit draagt niet bij aan het versterken van de sociale basis, dit is een van de drie routes uit het integrale beleidskader sociaal domein.

Numer voorstel	Prog6Nr1 (vervolg)
Gevolgen	Veel van deze projecten zijn preventief van aard. Het bezuinigen op deze projecten zal betekenen dat de vraag van de inwoner op een andere manier beantwoord moet worden. Dit betekent mogelijk een duurdere interventie, omdat het uitblijven van preventieve hulp mogelijk leidt tot een verzwaring van de hulpvraag. Het project Home-Start is ruim onderzocht. De onderzoeken tonen aan dat er een duidelijke besparing te zien is voor gemeenten. Ook Thuisadministratie leidt tot lagere kosten voor de gemeenten, doordat er een afname is van risico op (problematische) schulden en beroep op de bijstand. Er zijn ook veel organisaties die kleine subsidiebedragen ontvangen, het financieel effect zal voor de gemeentebegroting bescheiden zijn. Te overwegen valt om de kleinste subsidies te ontzien, bijvoorbeeld < € 5.000.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Is sociaal domein breed. Jeugd, WMO, onderwijs, participatie, migratie. Samenhang met minimabeleid in het geval van vangnet-subsidies alsook samenhang met jeugdpreventie en hervormingsagenda.

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachtenburger participatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 104.000	€ 104.000	€ 104.000
	Middel	€ 73.000	€ 73.000	€ 73.000
	Minimaal	€ 43.000	€ 43.000	€ 43.000

Nummer voorstel	Prog6Nr2
Korte omschrijving voorstel	Minder subsidie naar begrotingspost MET Welzijn en Wonen Plus Welzijn (bezuinigingen minimaal 0%, midden 3% of maximaal 5%)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De beleidsvrijheid is groot. Wel zijn er bestaande afspraken over aanbod en financiering t/m 2026 ad € 4.600.00 (respectievelijk € 3.300.000 (MET) en ad € 1.300.000 (WPW). Er kan een korting op de subsidie worden toegepast, en/of de indexering kan achterwege blijven. De Wmo verplicht gemeenten om maatschappelijke ondersteuning te bieden aan inwoners die langer zelfstandig thuis willen wonen of onvoldoende mee kunnen doen aan de samenleving. De ondersteuning vindt plaats in de vorm van een maatwerkvoorziening of een algemene voorziening. Beide instellingen zijn hele belangrijke aanbieders van algemene voorzieningen, die hiervoor vele vrijwilligers in de wijken inzet. De activiteiten van deze instellingen leveren een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het integraal beleidskader om de sociale basis te versterken.
Risico's (Kort en lang termijn)	Een bezuiniging op MET en WPW gaat ten koste van laagdrempelig contact voor inwoners en kan de vraag naar duurdere algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen en daarmee de kosten voor de gemeente doen toenemen. Een bezuiniging op MET en WPW is de omgekeerde beweging van onze doelen uit het integraal beleidskader : minder dure voorzieningen, 'beweging naar voren', meer vanuit de inwoners zelf dan professionals. Ook gaat een bezuiniging op deze instellingen ten koste van de bijdrage aan de ontwikkeling van de "Stevige Lokale Team en belangrijke voorzieningen zoals het formulierenpunt. WPW werkt bovendien met weinig professionals en veel vrijwilligers, waardoor de overhead laag is. Een bezuiniging gaat rechtstreeks ten koste van het huidige laagdrempelige aanbod. Bezuinigingen op deze

instellingen gaan ten koste van behoud en uitbreiding van activiteiten voor de meest kwetsbare inwoners en versterking van de sociale basis. Om die reden wordt als minimum variant uitgegaan van 0% oplopend naar 3% midden en maximum op 5%.

Numer voorstel	Prog6Nr2 (vervolg)
Gevolgen	Minder signaleringen en minder preventieve aanpak. Toename uitgaven aan maatwerkvoorzieningen en aan duurdere algemene voorzieningen. Minder kans op goede samenwerking Stevig Lokaal Team
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder sterke sociale basis, vermindering van preventief aanbod aan activiteiten kan op den duur betekenen verhoging WMO en Jeugdzorg kosten. Is belangrijk in relatie tot de hervormingsopgave waarin het stevig lokaal team een belangrijke schakel is. Ook verband met gebiedsgericht werken en domein ruimte v.w.b. de inzet van de energiecoaches en domein veiligheid bijv. de buurtbemiddelaars.

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachtenburger participatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal		€ 227.000	€ 222.000
	Middel		€ 136.000	€ 133.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog6Nr5
Korte omschrijving voorstel	Technisch en functioneel beheer Verwijsindex per 1 oktober 2025 (E10218-100)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Ja, wettelijk	Jeugdwet 2015 (art. 7.1 Verwijsindex), AVG, Overeenkomst technisch en functioneel beheer VIR Multisignaal BV, Collegebesluit d.d. juli 2024 (833125). De wettelijke verplichting gaat bij wetswijziging verdwijnen.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het college heeft in juli 2024 besloten met ingang van 1 oktober 2024 een overeenkomst met Multisignaal aan te gaan voor technisch en functioneel beheer van de opgeslagen gegevens in de Verwijsindex Risicjongeren, voor de periode van 1 jaar met optie tot verlenging van maximaal nog 1 jaar. Er is beleidsvrijheid om niet van de optionele verlenging gebruik te maken.
Risico's (Kort en lang termijn)	Een risico van het stoppen van het databeheer na 1 oktober 2025 is de wettelijke bewaarplicht. De gemeenten hebben er echter eerder voor gekozen om de wettelijke plicht tot het gebruik en bevorderen van de Verwijsindex vroegtijdig af te bouwen. Het eveneens verwijderen van de data per 1 oktober 2025 ligt in lijn met dit besluit. De periode van databeheer van 1 oktober 2024 tot 1 oktober 2025 is benut uit oogpunt van zorgvuldigheid. Het is gerechtvaardigd de data niet langer te bewaren, omdat we het instrument per 1 oktober 2024 ook niet meer actief gebruiken. De AVG stelt dat data niet langer dienen te worden bewaard, wanneer het doel waarvoor het wordt bewaard, komt te vervallen.

Nummer voorstel	Prog6Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Zie hierboven
Samenhangend effect op ander taakveld?	N.v.t.

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.2Wijkteams	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
	Middel	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
	Minimaal	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000

Nummer voorstel	Prog6Nr7
Korte omschrijving voorstel	Rijksbijdrage BUIG en LKS
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein		Ja, wettelijk	Participatiewet

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein, het gaat erom dat we een hogere rijksbijdrage krijgen en dat de voorlopige uitkering van de rijksbijdrage nu harder stijgt dan de lasten van de uitkeringen. Dit kunnen we nu structureel verwerken in de begroting maar elk jaar moet dit opnieuw bekeken worden. En omdat zowel de lasten als de baten door ons als gemeente (of Zaffier) maar minimaal te beïnvloeden zijn is deze structurele verwerking geen garantie voor de toekomst.
Risico's (Kort en lang termijn)	De rijksbijdrage kan ook in september lager uitvallen of de stijging van de lasten kan groter worden dan de stijging van de rijksbijdrage. Dit moet elk jaar opnieuw worden ingeschat. De afgelopen jaren deden we dat telkens bij de najaarsrapportage, 1 keer per jaar, omdat dan een duidelijker beeld is van de verwachte uitgaven

Nummer voorstel	Prog6Nr7 (vervolg)
Gevolgen	We krijgen volgens de voorlopige bekendmaking € 1.153.000 meer aan rijksbijdrage. Daar staat tegenover dat we nu verwachten circa € 150.000 extra lasten te hebben tov onze begrote bedragen. De afgelopen jaren is de prognose van Zaffier gedurende het jaar telkens naar boven bijgesteld. Het lijkt dus verstandig om een bepaalde marge aan te houden. Overigens het voortdurend bijstellen van zowel de lasten als baten van de BUIG kan tot een onrustig beeld leiden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.3Inkomens regelingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
	Middel	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000
	Minimaal	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000

Nummer voorstel	Prog6Nr8
Korte omschrijving voorstel	Minder subsidie voor de buurthuizen
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	We hebben grote beleidsvrijheid, er is geen wettelijke taak.
Risico's (Kort en lang termijn)	De meeste buurthuizen ondervinden de gevolgen van beperkte investeringen door de gemeente in de afgelopen jaren. Terwijl op dit moment juist investeren in de buurthuizen noodzakelijk is als onderdeel van de versterking van de sociale basis. Een belangrijke reden is dat de gemeente hulp en ondersteuning in de buurt mogelijk wil maken, buurten en gemeenschappen wil versterken om het 'naar elkaar omzien' te bevorderen en ontmoetingsruimten voor senioren wil ontwikkelen. Die ontwikkelingen zullen bemoeilijkt worden door onderstaande bezuinigingsvoorstellen van respectievelijk 3, 5 en 7% in de jaren 2026, 2027, 2028. Er zijn enkele buurthuizen die financieel zo scherp aan de wind varen dat zij op omvallen staan. De samenhang in buurten zal direct onder druk komen te staan als buurthuizen verdwijnen.

Nummer voorstel	Prog6Nr8 (vervolg)
Gevolgen	De bezuinigingsvoorstellen zal tot gevolg hebben dat het aanbod en de programmering van de buurthuizen waarschijnlijk zal verschrallen. Dit staat in contrast met het traject dat de gemeente nu met buurthuizen is aangegaan om hun positie te verstevigen. Een bezuiniging - hoe klein ook - zal het net herwonnen vertrouwen waarschijnlijk weer scherp doen dalen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	De gemeentelijke gebiedsontwikkeling en de woon-zorg opgave voor senioren. In ons Bouwbesluit staat dat geclusterde woonvormen voor senioren een ontmoetingsruimte behoeven waarin geïnvesteerd moet worden. Buurthuizen en wijkcentra hebben een belangrijke rol om te voorzien in de ontmoetingsbehoefte van (al dan niet geclusterd wonende) senioren. Sociale Basis: Buurthuizen halen steeds beter kwetsbare doelgroepen naar binnen en werken samen met welzijnspartijen als het gaat om signalering en preventie.

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachtenburger participatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Middel	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
	Minimaal	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000

Nummer voorstel	Prog6Nr11
Korte omschrijving voorstel	Verlagen beschikbaar budget SMI Verordening (E10210-100)
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sociaal_domein	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Ja, raadsvoorstel	Gemeenten ontvangen middelen in het gemeentefonds voor ouders (zonder recht op Kinderopvangtoeslag) die wegens een sociale of medische indicatie (SMI) niet in staat zijn om voor hun kinderen te zorgen, tegemoet te komen in de kosten van kinderopvang.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	groot; de gemeente heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid in het vormgeven van een SMI-regeling. Het ministerie van SZW noemt het een maatwerk vangnetregeling, omdat de redenen waarom ouders (zonder recht op Kinderopvangtoeslag) niet voor hun kinderen kunnen zorgen en de duur waarvoor dat geldt, verschilt. Gemeenten hebben om die reden beleidsvrijheid in het bepalen van een SMI-regeling en de gestelde eisen. In Dijk en Waard zijn de eisen vastgelegd in de Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van een sociaal-medische indicatie (SMI) Dijk en Waard. Er zijn geen beleidsregels voor SMI. De verordening is vanaf 2023 minder ruim geformuleerd. Het aantal dagen/uren is naar beneden bijgesteld evenals de duur van de indicatie. De SMI-regeling kent geen subsidieplafond. Het is een open einderegeling.
Risico's (Kort en lang termijn)	De SMI is een open einderegeling. Wanneer er onvoldoende budget is begroot, dan wordt het budget overschreden. Er dient nog nader te worden onderzocht hoeveel het SMI-budget vanaf 2026 naar beneden kan worden bijgesteld. Hierbij moet rekening worden gehouden met een verwachte toename van de uitgaven, oplopend vanaf 2025 tot een maximum in 2027 als gevolg van de landelijke wijziging van het financieringssysteem van de kinderopvang; gratis kinderopvang voor alle ouders vanaf 2027.

Nummer voorstel	Prog6Nr11 (vervolg)
Gevolgen	Mogelijk (jaarlijks) een overschrijding van het budget. De uitgaven voor SMI zullen op de langere termijn (vanaf 2027) naar verwachting toenemen als gevolg van de landelijke wijziging van het financieringsstelsel voor de kinderopvang; gratis kinderopvang voor alle ouders. Uitgangspunt is dat we hiervoor gecompenseerd worden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Onderwijs en kinderopvang

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachtenburger participatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Middel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog6Nr13
Korte omschrijving voorstel	Nieuwe visievorming GGZ inloop en dagbesteding.
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Sociaal_domein	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Klein, betreft regionale subsidieafspraken. Wanneer er lokaal een besluit wordt genomen geen onderdeel meer te zijn van deze afspraken dan heeft dit directe gevolgen voor onze regiogemeenten, zij zullen namelijk het gat niet kunnen dichten dat wij achterlaten en dan zullen de inloopvoorzieningen in alle gemeenten moeten sluiten. Momenteel worden (ambtelijk) voorbereidingen getroffen om te komen tot een visie op o.a. Wmo begeleiding, dagbesteding en respijtzorg. Dit is voorafgaand aan de aanbesteding van de genoemde voorzieningen. Deze visie wordt in de eerste helft 2025 aan het PORA aangeboden ter afstemming. De inloopvoorziening is buiten de eerdere aanbestedingen gebleven. Het is aan te bevelen om de inloopvoorziening ook mee te nemen in deze visievorming. Een inkooptraject van de inloopvoorziening regio Alkmaar is een mogelijke uitkomst hiervan. Het is nog onvoldoende duidelijk of een inkooptraject een eventuele bezuiniging op zal leveren. Een eerste inschatting laat zien dat de kosten mogelijk hoger zijn dan de subsidieafspraken die nu gelden.
Risico's (Kort en lang termijn)	Wanneer er minder subsidie beschikbaar is zal de GGZ 3 van de 4 inloopvoorzieningen sluiten, alleen de voorziening in Heiloo zal dan open blijven. Het risico hiervan is dat inwoners die nu laagdrempelig gebruik kunnen maken van deze voorzieningen en daarmee in staat zijn om zelfstandig op een adequate manier deel te nemen aan de maatschappij dit niet meer kunnen en een beroep moeten doen op duurdere 2e lijns zorg.

Numer voorstel	Prog6Nr13 (vervolg)
Gevolgen	De gevolgen hiervan zijn dat de uitgaven toenemen bij de Wmo. Ook de druk op de Wmo zal toenemen omdat er dan indicaties afgegeven moeten worden voor deze doelgroep. Het gaat in Dijk en Waard om 111 inwoners die gebruik maken van deze voorziening. Echter weten we van deze GGZ doelgroep dat het lastig is om in zorg te komen. Wanneer ze niet in zorg komen bestaat er een aannemelijk risico op overlast en maatschappelijke onrust. De laagdrempelige inloopvoorzieningen sluiten goed aan bij de behoefte van deze groep inwoners.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Programma 1: Veiligheid

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.72cJeugdhulpdag besteding	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 584.000	€ 584.000	€ 584.000

Nummer voorstel	Prog6Nr16
Korte omschrijving voorstel	Wmo-vervoer + inzet HugoHopper
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Ja, wettelijk	Wet maatschappelijke ondersteuning

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning is de gemeente verplicht om een vorm van vervoer aan te bieden. Dat maakt dat de beleidsvrijheid beperkt is. Tegelijk heeft Dijk en Waard de unieke situatie met het bestaan van de vervoersvereniging (HugoHopper). Dat biedt kansen om meer inwoners te verleiden om de HugoHopper te gebruiken en kritisch te kijken naar vervoer naar dagbesteding cq korte ritten (bijvoorbeeld om ritten tot 1 a 2 km niet meer toe te staan).
Risico's (Kort en lang termijn)	Op korte termijn vereist dat nadere analyses en dat de uitvoering in gesprek gaan met inwoners. Pas na 2 jaar zal het een structureel voordeel opleveren, waarbij geldt dat bij meer gebruik van de HugoHopper hun kosten toenemen en extra voertuigen nodig zijn. Gezien de kosten 2024 en het budget 2025 is de verwachting dat 50.000 niet wordt uitgegeven. Een nadere analyse mbt dagbesteding kan een extra voordeel bieden (scenario middel) en heel strak hanteren van een verbod bij korte ritten en/of binnen de gemeente kan ook voordelig zijn (scenario maximaal).

Numer voorstel	Prog6Nr16 (vervolg)
Gevolgen	Wanneer inwoners minder van het Wmo-vervoer gebruik maken kan dat van invloed zijn op de overige dienstverlening qua stiptheid en reistijd. Daarnaast betekent meer gebruik van de HugoHopper voor hen meer kosten en mogelijk dat een extra voertuig nodig is. De lagere kosten van Wmo-vervoer dekken mogelijk niet alle extra kosten.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Sociaal Domein: Wmo Begeleiding en Dagbesteding

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.6Maatwerkvoorziening (Wmo)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 80.000	€ 100.000	€ 120.000
	Middel	€ 60.000	€ 70.000	€ 70.000
	Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog6Nr17
Korte omschrijving voorstel	Wmo-hulpmiddelen versoberen
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Sociaal_domein	Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning	Ja, wettelijk	Wet maatschappelijke ondersteuning

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Vanuit de Wmo is de gemeente verplicht om bepaalde hulpmiddelen te verstrekken. Dat maakt dat de beleidsvrijheid beperkt is. Echter op korte termijn kan besloten worden om alleen de basisvariant van een scootmobiel te vergoeden en geen hulpmiddel te verstrekken als men deze slechts enkele dagen gebruikt (minimum). Verder kan het leveren van een traplift aanbesteed worden, zodat de gemeente slechts met één aanbieder contact heeft. Over een periode van meerdere jaren is dat goedkoper en vergt minder inzet van consulenten. Wel vergt de aanbesteding eenmalig meer ambtelijke inzet.
Risico's (Kort en lang termijn)	Grotere besparingen (maximaal) zijn pas mogelijk vanaf 2028, want dan start een nieuw contract na een regionale aanbesteding. In deze aanbesteding kunnen versoberingen opgenomen worden. Ook de aangekondigde verhoging van de eigen bijdrage kan gunstig uitpakken, maar dat is nog onzeker.

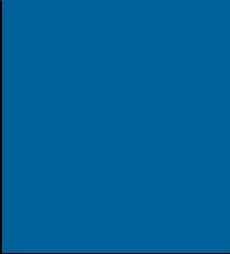
Nummer voorstel	Prog6Nr17 (vervolg)
Gevolgen	Het zal eerst tot ontevredenheid bij inwoners leiden, maar door dit gefaseerd uit te voeren en de inwoners goed te informeren zullen de gevolgen beperkt zijn. Dit hangt samen met het bredere verhaal van eigen kracht en wat men zelf kan doen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.6Maatwerkvoorziening (Wmo)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 35.000	€ 50.000	€ 120.000
	Middel	€ 30.000	€ 40.000	€ 50.000
	Minimaal	€ 15.000	€ 20.000	€ 25.000

Nummer voorstel	Prog6Nr19
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met kwijtschelding gemeentelijke belastingen aan minima
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Kwalitatieve en beheersbare hulp en ondersteuning	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Bedrag is wel variabel, afhankelijk van aantal minima dat hier aanspraak op maakt. Gemeenten kunnen zelf bepalen of zij kwijtschelding van gemeentelijke belastingen willen verlenen aan inwoners (evt. ook ondernemers) die een inkomen hebben tot 100% van het sociaal minimum en voor welke gemeentelijke belastingen zij dit willen laten gelden. Kwijtschelding is een belangrijk instrument in het bestrijden van armoede. Er kunnen voor de inwoners omstandigheden ontstaan waardoor het onmogelijk is om aan de verplichtingen tot betaling van de gemeentelijke belastingen te voldoen. Gemeenten kunnen bij het heffen van belastingen echter geen rekening houden met het inkomen, vermogen en de draagkracht van de belastingbetaler. Als iemand geen vermogen en onvoldoende betalingscapaciteit heeft, kan een gemeente kwijtschelding verlenen. De belastingaanslag hoeft dan niet of maar gedeeltelijk betaald te worden. Door kwijtschelding te verlenen, kan een gemeente het voor bepaalde groepen dus makkelijker maken om rond te komen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: 1. Toename van financiële stress: mensen met lage inkomens kunnen moeite hebben om hun basisbehoeften te betalen, wat leidt tot verhoogde financiële stress. 2. Schuldenlast: zonder kwijtschelding kunnen minima sneller in de schulden raken, wat hun financiële situatie verder verslechtert. 3. Gezondheidsproblemen: Financiële problemen kunnen leiden tot stressgerelateerde gezondheidsproblemen, zoals angst en depressie. Lange termijn risico's:

-
1. Armoedeval: het niet verlenen van kwijtschelding kan mensen in een vicieuze cirkel van armoede houden, waardoor het moeilijker wordt om financieel stabiel te worden.
 2. Sociaal isolement: langdurige financiële problemen kunnen leiden tot sociaal isolement, omdat mensen zich mogelijk schamen voor hun situatie en minder deelnemen aan sociale activiteiten.
 3. Kosten voor de samenleving: op de lange termijn kunnen de kosten voor de samenleving toenemen door hogere uitgaven aan sociale voorzieningen, gezondheidszorg en schuldhulpverlening

Nummer voorstel	Prog6Nr19 (vervolg)
Gevolgen	Samenwerkingsafspraken met GR Cocensus moeten aangepast worden. Dit heeft mogelijk ook consequenties voor de regionale samenwerking. Het afschaffen van kwijtschelding betekent niet automatisch een plus van ruim 3 ton, hierbij moet ook rekening gehouden worden met de meerkosten die dan gemaakt moeten worden in verband met het extra vorderen van belastingen en de schuldenproblematiek waar mensen mogelijk in komen en wat ook mogelijk leidt tot extra kosten voor schuldhelpverlening etc. Niet wenselijk dus, want wat je bezuinigt aan de ene kant, heeft gevolgen voor de andere.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Opvoedingsproblematiek blijkt vaak een direct gevolg van armoede. Ook sociaal-maatschappelijke participatie kan door armoede lastiger worden. Zo hebben mensen die in armoede leven doorgaans minder te besteden. Ze hebben ook geen of te weinig geld om lid te zijn van een (sport)vereniging, op visite te gaan, verjaardagen te vieren, cadeautjes te kopen of uit te gaan. Dit betekent dat zij eerder in een sociaal isolement raken, met eenzaamheid tot gevolg (Van Geuns, 2013; Madern, 2017). Door geldzorgen trekken mensen zich meer terug. Tegelijkertijd nemen geldproblemen door dit sociaal isolement juist toe (Plantinga, 2019). Ervaringsdeskundigen maken ons duidelijk dat vooral sociale uitsluiting als gevolg van armoede ingrijpend is. Het gevoel van uitsluiting zorgt voor een negatief zelfbeeld en weinig eigenwaarde. Het is de beleving die ervoor zorgt dat mensen zich arm voelen. (Movisie, 2023a). Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat wie eenmaal in armoede leeft, vaak in een vicieuze cirkel belandt. Zo heeft armoede vaak langdurige werkloosheid of arbeidsongeschiktheid tot gevolg (Nationale Ombudsman, 2017). Kinderen die opgroeien in gezinnen met lage sociaaleconomische posities lopen meer risico op negatieve ervaringen als mishandeling en middelengebruik van ouders. Wanneer zij volwassen zijn, spelen deze ervaringen nog steeds een rol: ze lopen meer risico op gezondheidsproblemen (Walsh et al., 2019). Onderzoek laat een duidelijke relatie zien tussen armoede en kindermishandeling (Skinner, Bywaters & Kennedy, 2022).

Programma	P6Sociaaldomein	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	6.3Inkomens regelingen			
Financieel effect	Maximaal	€ 334.000	€ 334.000	€ 334.000
	Middel	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog6Nr34
Korte omschrijving voorstel	Afschalen mantelzorgcompliment
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
	Sociaal_domein	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Ja, wettelijk	In de Wmo staat dat gemeenten verplicht zijn om mantelzorgers te waarderen voor hun inzet. In voorgaande wetgeving werd dit het mantelzorgcompliment genoemd. Deze titel hanteren we nog steeds.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De beleidsvrijheid is groot. Het compliment wordt jaarlijks uitgereikt aan ongeveer 1200 bij de welzijnsorganisaties gerigistreerde mantelzorgers en bedraagt € 200 per mantelzorger (€ 240.000). Bij afschalen kun je denken aan bijvoorbeeld 75% (maximaal) 50% (middel) of 25% (minimaal)minder. Ook is onderscheid mogelijk tussen volwassenen (>18 jaar) en jonge mantelzorgers. Volwassenen ontvangen € 200, jongeren twee x per jaar een activiteit van maximaal € 100.
Risico's (Kort en lang termijn)	Om voor het compliment in aanmerking te komen is registratie vereist. Het voordeel daarvan is dat daarmee zorgvragers en mantelzorgers in beeld zijn voor preventieve integrale aanpak en ondersteuning. Bij het afschaffen van het compliment vervalt de noodzaak van registratie en zijn minder mensen in beeld die een ondersteuningsvraag hebben. Preventie valt weg met als risico dat problemen te laat boven water komen en dat later zwaardere zorg nodig is. Bij het in stand houden van het compliment met een lager bedrag (afschalen van het compliment) zijn deze risico's beperkter. Het kan echter wel leiden tot maatschappelijke onrust, omdat mantelzorgers zich minder gewaardeerd voelen door de gemeente.

Nummer voorstel	Prog6Nr34 (vervolg)
Gevolgen	
Samenhangend effect op ander taakveld?	Effect op bredere inzet en resultaat van het welzijnswerk (ontlasting mantelzorgers, doorverwijzing naar ondersteuningsaanbod zoals dagbesteding, bestrijding eenzaamheid etc).

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
	Middel	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
	Minimaal	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000

Nummer voorstel	Prog6Nr35
Korte omschrijving voorstel	Gedeeltelijke teruggave gelden Weerbare Jeugd: jongerenwerk op inlooplocaties en preventieactiviteiten
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Doordat de kosten voor de Fte jongerenwerker op inlooplocaties lager uitvallen, is het mogelijk een deel van de 300K aangevraagde gelden terug te laten vloeien. Dit betreft 50K.
Risico's (Kort en lang termijn)	Deze gelden zijn tevens aangevraagd voor activiteiten die zullen voortvloeien uit de in 2025 op te stellen uitvoeringsagenda Weerbare Jeugd. Teruggave van de gelden betekent dat er geen uitvoeringsbudget zal zijn voor deze uitvoeringsagenda. Dit zorgt ervoor dat het programma Weerbare Jeugd minder sterk kan worden neergezet.

Numer voorstel	Prog6Nr35 (vervolg)
Gevolgen	Het gevolg van deze beslissing is dat er minder uitvoering gegeven kan worden aan de preventieactiviteiten die volgen uit de uitvoeringsagenda Weerbare Jeugd.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Het programma Weerbare Jeugd is een samenwerking tussen programma 1 (Veiligheid) en programma 6 (Sociaal Domein).

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachtenburger participatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Middel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Minimaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Nummer voorstel	Prog6Nr41
Korte omschrijving voorstel	Nieuwkomers
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis		

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het voorstel biedt beperkte beleidsvrijheid. Een deel van het totale budget betreft structurele uitgaven die voortvloeien uit (regionale) afspraken. Het overgrote deel bestaat uit incidentele uitgaven
Risico's (Kort en lang termijn)	Het speelveld rondom nieuwkomers (Asiel, huisvesting statushouders, Opvang Oekraïense Ontheemden) is zeer veranderlijk, zowel op landelijk politiek niveau als in lokale ontwikkelingen. Het risico van maximale bezuinigingen is dat we onvoldoende flexibiliteit onverhouden om snel in te spelen op deze veranderingen

Nummer voorstel	Prog6Nr41 (vervolg)
Gevolgen	Bezuinigingen kunnen ertoe leiden dat wij niet meer in staat zijn om op te schalen wanneer de situatie daarom vraagt. De afgelopen jaren zijn de meeste uitgaven gericht geweest op incidentele kosten, zoals de inrichting van de locatie De Klamp. Zolang de spreidingswet van kracht is en wij niet voldoen aan onze taakstellingen, bestaat het risico dat de gemeente verplichtingen opgelegd krijgt vanuit de provincie. Hoe er bezuinigd wordt, hoe minder ruimte er is om adequaat te reageren op veranderende omstandigheden
Samenhangend effect op ander taakveld?	Ja de voorgestelde bezuinigingen kunnen effecten hebben op andere taakvelden, maar deze zijn op dit moment nog niet volledig in kaart gebracht. Aangezien het speelveld rondom nieuwkomers en aanverwante taken nauw verweven is met thema's zoals huisvesting, onderwijs, zorg en arbeidsmarktparticipatie is het aannemelijk dat bezuinigingen op dit terrein indirecte gevolgen kunnen hebben binnen de domeinen.

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
	Middel	€ 49.000	€ 49.000	€ 49.000
	Minimaal	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Nummer voorstel	Prog6Nr43
Korte omschrijving voorstel	subsidie collectieve preventie GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De beleidsvrijheid is groot, er is geen wettelijke verplichting. De huidige subsidie is voor diverse activiteiten / aanbod gericht op diverse vormen van preventie van psychische en psychiatrische problemen of laagdrempelige ondersteuning bij lichte problemen. In het verlengde daarvan kennisgeving, netwerkversterking en taboedoorbreking. Het aanbod bestaat uit webinars (kennisdeling, versterken signalering, inwoners wijzen op ondersteuningsmogelijkheden), digitale zelfhulpmodules (lichte ondersteuning), deskundigheidsbevordering derden (versterking signalering), lokale uitvoering van landelijke initiatieven (o.a. taboedoorbreking), deelname in netwerken (actieve partner, doorverwijzing, lichte ondersteuning, signalering) en coördinatie van hiervoor genoemde, subsidieaanvragen & verantwoording.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het risico ligt op de lange termijn. Als signalen niet meer worden gezien, vroegtijdig en met lichte ondersteuning worden opgepakt, bestaat het risico dat lichte problemen en uitgroeien tot grotere problemen. Grotere problemen kunnen leiden tot groter menselijk leed, in het extreme geval suicide en verward gedrag.

Numer voorstel	Prog6Nr43 (vervolg)
Gevolgen	Gevolgen van gegroeide problematiek is hogere kosten om deze aan te pakken, meer inzet bij verward gedrag, langdurige psychische problemen bij ouders in een gezin hebben negatieve effecten op kinderen (risico om zelf problemen te ontwikkelen), financiële effecten bij langdurige uitval in het gezin. Om de gevolgen te beperken is het voorstel om bij bezuinigingen, deze te richten op de indirecte preventieve activiteiten zoals lokale uitvoering van landelijke initiatieven. Dit heeft het minste impact op onze inwoners.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Taakveld Openbare orde en veiligheid,

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog6Nr45
Korte omschrijving voorstel	Stoppen met KOPP/KVO-groepen
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er is beleidsvrijheid op dit gebied. De groepen gaan via de inkoop. Er ligt dus wel een contract, maar de vraag of dit verlengd moet worden kunnen wij zelf beantwoorden. De vraag of we deze vrijheid moeten nemen is belangrijker. De risico's zijn namelijk erg groot.
Risico's (Kort en lang termijn)	KOPP/KOV is een project voor kinderen van verslaafde ouders of ouders met psychische problemen. Kinderen van deze ouders zijn een enorme risicogroep. De kans die deze kinderen hebben om in aanraking met jeugdzorg te komen is het dubbele van het gemiddelde kind. Deze groepen zijn een goedkope vorm van groepspreventie die hierbij kunnen helpen. Het risico is simpelweg dat een bezuiniging op de KOPP/KOV-groepen direct terug komt in de jeugdzorgkosten. Daarbij zijn de effecten van deze groepen erg duidelijk onderzocht. We weten dus precies hoeveel het ons oplevert. Het boomerang-effect kunnen we dus prima voorspellen.

Nummer voorstel	Prog6Nr45 (vervolg)
Gevolgen	Stijging verwijzingen naar de jeugdzorg, hogere jeugdzorgkosten, ernstigere psychische problematiek bij jongeren.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld	P6Sociaaldomein 6.1Samenkrachten burgerparticipatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000

Bijlage Programma 7 Volksgezondheid en milieu

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog7Nr3	Preventief aanbod jeugd (Projectsubsidie Je brein de baas stopzetten bij de bibliotheek)	32	32	32						
Prog7Nr4	Preventief aanbod jeugd (Stoppen subsidie voor project Veilig Puberen bij de bibliotheek)	59	59	59						
Prog7Nr5	Preventief aanbod jeugd (Halvering van het opgroei en opvoedbudget van de GGD)	58	58	58	24	24	24			
Prog7Nr6	Preventief aanbod jeugd (Versobering buurtgezinnen / home-start)	225	225	225						
Prog7Nr7	Preventief aanbod jeugd (Niet verlengen contract Eigen Plan)	51	51	51						
Prog7Nr8	Preventief aanbod jeugdhulp (Projectsubsidie Mentale Gezondheid Pilot stopzetten)	25	25	25						
Prog7Nr9	E10406-100 AED's (Beheer en Onderhoud)	16	16	16						
Prog7Nr11	Verlagen budget E10291 (7.4 Milieubeheer- Algemeen):50%-100%	58	58	58	29	29	29			
Prog7Nr12	Bezuinigen op onderzoeken naar energietransitie/verduurzamen woonwijken (10, 15, 50 procent)	58	58	58	18	18	18	12	12	12
Prog7Nr17	Bezuinigen op verduurzamen eigen organisatie (percentage 10, 15 en 50%)	77	77	77	46	46	46	31	31	31
Prog7Nr18	Scenario's bezuinigingen op energietransitie bedrijven (10, 15 en 50 procent)	100	100	100	31	31	31	21	21	21

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog7Nr19	Scenario's bezuinigingen op energietransitie inwoners (10, 15 en 50 procent)	135	135	135	40	40	40	27	27	27
TOTAAL		894	894	894	188	188	188	91	91	91

Nummer voorstel	Prog7Nr3
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugd (Projectsubsidie Je brein de baas stopzetten bij de bibliotheek)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot. Het gaat hier om een project dat wat tijdens corona is ontwikkeld en is bedoeld is om leerlingen ondersteuning te bieden bij hun psychisch welbevinden. Je Brein de Baas helpt leerlingen inzicht te krijgen in hun gedrag, gedachten en gevoelens. Het is gebaseerd op de landelijke aanpak, maar wordt niet landelijk verplicht. Het is aan gemeentes zelf om te beslissen of ze dit lessenpakket inkopen.
Risico's (Kort en lang termijn)	e brein de baas wordt nog niet lang aangeboden in de gemeente. Er wordt gewerkt aan een doorontwikkeling van het projectplan om nog beter aan te sluiten bij de behoefte van de scholen. Het risico van stopzetten is dat er minder aandacht is voor mentale gezondheid van kinderen op scholen. Kinderen en jongeren krijgen steeds meer en vaker te maken met mentale uitdagingen, blijkt ook uit de monitor sociaal domein.

Numer voorstel	Prog7Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Het gevolg van het stoppen van deze subsidie is het vergroten van het risico op een minder weerbare jeugd. In 2025 wordt een deel van het budget van Je Brein de Baas gebruikt om het project door te ontwikkelen naar een vorm die meer aansluit bij de behoefte van de scholen. De resultaten van dit experiment zullen we echter pas begin 2026 zien. het gevolg van het schrappen van deze subsidie is dat er op korte termijn een handvat wegvalt om met kinderen in gesprek te gaan over mentale gezondheid. Gezien de huidige druk op de GGZ zal de kans groot zijn dat dit op lange termijn gevolgen kan hebben voor de mentale gezondheid van Dijk en Waardse inwoners
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder weerbare jeugd kan als gevolg hebben dat er meer inwoners op jonge en op latere leeftijd in aanraking zullen komen met bijvoorbeeld GGZ, politie, en zorginstellingen als gevolg van een ongezond (online) leven

Programma	P7Volksgezondheden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	7.1Volksgezondheid			
Financieel effect	Maximaal	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr4
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugd (Stoppen subsidie voor project Veilig Puberen bij de bibliotheek)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	groot. Het gaat hier om een project in het preventieve veld zonder wettelijke vereisten. De gemeente als doelstelling in het integraal beleidskader sociaal domein om te investeren in de sociale basis. Gezien de grote opmars van sociale media en de daarbijkomende gevaren (geen grenzen aangeven, online pesten, catfishing, loverboys etc.) is het van belang dat kinderen op tijd worden voorgelicht over online cultuur. Dit versterkt namelijk de weerbaarheid van de jongeren en verhoogt daarmee de sociale basis.
Risico's (Kort en lang termijn)	Veilig puberen is een project gericht op online welzijn en weerbaarheid van tieners. Het wordt al enige jaren met succes uitgevoerd op de verschillende scholen in Dijk en Waard. Het risico als deze subsidie wordt stop gezet is dat er een belangrijke bron van voorlichting wegvalt voor een groep die erg kwetsbaar is. De risico's van social media en het internet in haar geheel zijn groot en groeiende. Een goede voorlichting van die gevaren is essentieel voor kinderen in deze vormende fase om zich veilig in die online wereld te kunnen begeven.

Numer voorstel	Prog7Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Minder goede voorlichting op het gebied van sociale media en het internet met als gevolg dat kinderen en tieners nu en op latere leeftijd een groter risico lopen om in gevaarlijke situaties te belanden als gevolg van een lagere weerbaarheid online.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder weerbare jeugd kan als gevolg hebben dat er meer inwoners op jonge en op latere leeftijd in aanraking zullen komen met bijvoorbeeld GGZ, politie, en zorginstellingen als gevolg van een ongezond (online) leven

Programma	P7Volksgezondheden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	7.1Volksgezondheid			
Financieel effect	Maximaal	€ 59.000	€ 59.000	€ 59.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr5
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugd (Halvering van het opgroeien en opvoedbudget van de GGD)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Passende ondersteuning dichtbij de inwoners	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	In relatie met opgave Hervormingsagenda is er een verplichting om aanbod te realiseren. De GGD krijgt jaarlijks een budget om extra preventief jeugdaanbod te bieden.
Risico's (Kort en lang termijn)	Laagdrempelige opvoedondersteuning draagt bij aan het voorkomen van duurdere geïndiceerde hulp en ondersteuning.

Numer voorstel	Prog7Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Minder ruimte om opvoed en opgroeiondersteuning te leveren en daardoor mogelijkwerijs meer zware jeugdzorgtrajecten.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Door gebrek aan juiste opvoeding kunnen er problemen in het onderwijs ontstaan. Daarnaast kunnen de opvoedproblemen later zorgen voor een verhoogd gebruik van sociale voorzieningen.

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000
	Middel	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr6
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugd (Versoering buurtgezinnen / home-start)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het betreft hier subsidieprojecten die wij lokaal geregeld hebben. Wel zijn dit langlopende subsidies, waardoor mogelijkwerwijs niet direct afgebouwd kan worden. Allerlei scenario's kunnen uitgedacht worden om hier tussenscenario's in te vinden
Risico's (Kort en lang termijn)	Op de korte termijn zit het risico vooral in het afbouwen van de subsidie. Afhankelijk van het scenario kunnen wij misschien niet direct het volledige bedrag bezuinigen. Een afbouwregeling zou hier getroffen moeten worden. Op de langere termijn zit het risico vooral in de preventieve werking van deze programma's. home-start en buurtgezinnen boeken beide goede resultaten met het voorkomen van zwaardere jeugdzorgtrajecten. Bij home-start blijkt dit zelfs uit internationale studies. Deze korte termijn besparing zal leiden tot hogere jeugdzorgkosten. Bovendien past dit preventieve aanbod juist heel goed bij doelstellingen van het integraal beleidskader sociaal domein om hulp en ondersteuning laagdrempelig en dichtbij te organiseren.

Numer voorstel	Prog7Nr6 (vervolg)
Gevolgen	Ontbreken van opvoedondersteuning voor gezinnen met een zwakke sociale basis, een hoger jeugdzorggebruik, grotere groep jongeren komen op straat te hangen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 225.000	€ 225.000	€ 225.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr7
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugd (Niet verlengen contract Eigen Plan)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Gerard Rep	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De gemeente moet volgens de wet, ondersteuning via een familiegroepsplan aanbieden, maar de manier waarop is minder eenduidig. Wie dit moet uitvoeren en hoeveel trajecten er bekostigd moeten worden ligt niet vast. Momenteel betalen wij Stichting Sterker Samen om het familiegroepsplan te organiseren.
Risico's (Kort en lang termijn)	De risico's mbt Eigen Plan zijn er vooral op de lange termijn. Momenteel kunnen we dit niet binnen het krachtteam beleggen en moeten we dus op zoek naar een uitbreiding in formatie of een andere aanbieder. Daarbij zien we in effectenrapportages dat stichting Sterker Samen succesvol is met Eigen Plan. De investering wordt terugverdiend met het voorkomen van ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen.

Numer voorstel	Prog7Nr7 (vervolg)
Gevolgen	Als hierop bezuinigd wordt, moet de gemeente op zoek naar een alternatief voor Eigen Plan. Zonder goed werkend alternatief zullen er meer kinderen in de geïndiceerde jeugdhulp terecht komen en zullen meer gezinnen onder toezicht gesteld worden. Dit is een inhoudelijk en financieel onwenselijk alternatief.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Het familiegroepsplan heeft uiteindelijk invloed op de gehele familie. Alle onderwerpen die te maken hebben met maatschappelijke ondersteuning raken dus aan het familiegroepsplan. Kinderen krijgen te maken met de jeugdzorg, maar volwassenen krijgen ook te maken met schuldhulp of de WMO. Alle mogelijke vormen van maatschappelijke ondersteuning zien we terug binnen deze gezinnen. Eigen Plan raakt dus aan het gehele sociaal domein.

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr8
Korte omschrijving voorstel	Preventief aanbod jeugdhulp (Projectsubsidie Mentale Gezondheid Pilot stopzetten)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sociaal_domein	Een sterke sociale basis	Nee	Zie ook nr 3

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Het gaat hier om een pilot om een voorloper te ontwikkelen van Je Brein de Baas. leerlingen van groep 1 tot en met 8 en hun ouders beginnen samen aan een lespakket om te leren woorden te geven aan hun emoties, grenzen aan te geven en goed met elkaar om te gaan. Dit project is net als Je brein de Baas geen verplicht project. De beleidsvrijheid is daarmee groot.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het project is nog in de ontwikkelfase. Op lange termijn betekent een bezuiniging dat het preventieve beleid vanuit de gemeente minder stevig staat. Kinderen hebben te maken met hele nieuwe uitdagingen en komen op steeds jongere leeftijd in aanraking met risicovolle situatie op straat en online.

Nummer voorstel	Prog7Nr8 (vervolg)
Gevolgen	De gevolgen zijn zowel financieel als inhoudelijk. Goed preventief beleid voorkomt immers grotere uitgaven op geïndiceerde hulp en ondersteuning
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder weerbare jeugd kan als gevolg hebben dat er meer inwoners op jonge en op latere leeftijd in aanraking zullen komen met bijvoorbeeld GGZ, politie, en zorginstellingen als gevolg van een ongezond (online) leven

Programma	P7Volksgezondheden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	7.1Volksgezondheid			
Financieel effect	Maximaal	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr9
Korte omschrijving voorstel	E10406-100 AED's (Beheer en Onderhoud)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Op initiatief van de raad is een dekkend netwerk gecreëerd in de gemeente. Met een goed dekkend AED netwerk wil de gemeente de overlevingskans na een hartstilstand vergroten. Dit doet de gemeente o.a. door AED's in de openbare ruimte te plaatsen, door vrijwilligers te werven en hen te faciliteren. Er is hiervoor geen wettelijke verplichting.
Risico's (Kort en lang termijn)	Om de overlevingskans na een hartstilstand te verhogen, moet binnen 6 minuten de juiste hulp worden geboden. Wanneer wij onze AED's verwijderen is er onvoldoende dekking om deze tijd te halen. Een overlevingskans na een hartstilstand is dan klein(er).

Nummer voorstel	Prog7Nr9 (vervolg)
Gevolgen	Minder kans op overleving na een hartstilstand
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P7Volksgezondheiden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld				
Financieel effect	Maximaal	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	Prog7Nr11
Korte omschrijving voorstel	Verlagen budget E10291 (7.4 Milieubeheer- Algemeen):50%-100%
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Groot, gekeken naar 50% (middel) en 100% (maximaal)
Risico's (Kort en lang termijn)	Door het schrappen van het budget is er minder budget voor de energietransitie. Lange termijn gevolg kan zijn het niet behalen van beleidsdoelen.

Nummer voorstel	Prog7Nr11 (vervolg)
Gevolgen	Binnen het Uitvoeringsprogramma CO2 is er minder ruimte voor nieuwe initiatieven. Minder financiële ruimte om onderzoeken uit te voeren naar bv de verduurzaming in projecten, waardoor projecten vertraging kunnen oplopen (voorbeeld: onderzoek naar verduurzaming Waardergolf).
Samenhangend effect op ander taakveld?	

Programma	P7Volksgezondheden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	7.4Milieubeheer			
Financieel effect	Maximaal	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000
	Middel	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000
	Minimaal			

Numer voorstel	Prog7Nr12
Korte omschrijving voorstel	Bezuinigen op onderzoeken naar energietransitie/verduurzamen woonwijken (10, 15, 50 procent)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, coalitieprogramma	In het coalitieprogramma staat dat we ons inzetten om klimaatverandering tegen te gaan.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Beperkt. Gemeenten hebben verplichtingen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en uit de Klimaatwet. In het kader van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht inwoners te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen, zo ook op het gebied van de energietransitie.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het risico is dat we de gemeentelijke regiefunctie (om onze klimaatambities te realiseren) voor het energiesysteem in een (nieuwe) woonwijk minder goed kunnen vervullen, waardoor de keuzes die voor decennia moeten worden gemaakt, meer aan de markt worden gelaten. Ook het realiseren van oplossingen op het gebied van bijvoorbeeld duurzame mobiliteit, wordt ingewikkelder (denk aan het volle stroomnet versus benodigde laadcapaciteit voor elektrische auto's). Verdiepende onderzoeken zijn vaak nodig om te weten welke oplossingen het beste passen bij een ontwikkelingen en of deze technisch inpasbaar en betaalbaar zijn. Deze verantwoordelijkheid helemaal bij individuele ontwikkelaars leggen is een risico, omdat hun rol minder op het vlak ligt van de collectieve belangen.

Nummer voorstel	Prog7Nr12 (vervolg)
Gevolgen	Gevolgen kunnen zijn dat er bij ontwikkelingen keuzes worden gemaakt waar bewoners en gemeente decennialang de negatieve gevolgen van ervaren. Voorbeelden hiervan zijn onvoldoende stilstaan bij de koelingsbehoefte van woongebouwen (met risico op hittestress voor bewoners), of onvoldoende laadcapaciteit voor voertuigen, langer durende netcongestie waardoor woningbouw en bedrijvigheid in de knel komt. Als er gekozen wordt voor een scenario met 50% bezuinigingen, dan moeten we als gemeente de regie loslaten en overlaten aan de markt. Hierbij is het risico groot dat de marktpartijen hun keuzes niet op het collectieve belang baseren.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Gebiedsontwikkeling, klimaatadaptatie, (duurzame) mobiliteit.

Programma	P7Volksgezondheden milieu	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	7.4Milieubeheer			
Financieel effect	Maximaal	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000
	Middel	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
	Minimaal	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000

Nummer voorstel	Prog7Nr17
Korte omschrijving voorstel	Bezuinigen op verduurzamen eigen organisatie (percentage 10, 15 en 50%)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, wettelijk	Klimaatakkoord en de Klimaatwet

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Beperkt. Gemeenten hebben verplichtingen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en uit de Klimaatwet. Een van die verplichtingen is het verduurzamen van het eigen vastgoed, dus alle gemeentelijke gebouwen. Daarnaast gelden er verplichtingen voor het verduurzamen van het eigen wagenpark, zoals de Europese Richtlijn Schone Voertuigen. Daarnaast zijn gemeenten ook gebonden aan de Energiebesparingsplicht en dienen ze beleid te ontwikkelen om het woon-werkverkeer van hun werknemers te verduurzamen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het risico bestaat dat de gemeentelijke organisatie haar verplichtingen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en Klimaatwet niet op tijd zal realiseren.

Nummer voorstel	Prog7Nr17 (vervolg)
Gevolgen	Een denkbaar gevolg is dat verduurzaming voor de gemeente in de nabije toekomst duurder uitpakt. Als er minder middelen zijn voor het maken van goede plannen voor een duurzame organisatie, worden mogelijk natuurlijke momenten gemist of minder goede keuzes gemaakt. Denk aan de combinatie van onderhoud aan gebouwen en het maken van een verduurzamingsslag. RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) stelt dat verduurzaming bij een renovatie tot 40% goedkoper kan zijn dan als het los wordt uitgevoerd. DWA (adviesbureau voor duurzame energie) heeft berekend dat het aanbrengen van isolatie bij een geplande dakrenovatie 30-50% goedkoper is dan wanneer dit later apart wordt gedaan. Daarnaast kan uitstel van verduurzamen, leiden tot hogere energiekosten. Een voorbeeld hiervan is het verduurzamen van zwembad Waardergolf: de installatie is aan vervanging toe, dus bekijken we nu of we dat moment kunnen benutten om het zwembad gasloos te verwarmen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	sportaccomodaties, subsidiebeleid

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 77.000	€ 77.000	€ 77.000
	Middel	€ 46.000	€ 46.000	€ 46.000
	Minimaal	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000

Nummer voorstel	Prog7Nr18
Korte omschrijving voorstel	Scenario's bezuinigingen op energietransitie bedrijven (10, 15 en 50 procent)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, wettelijk	Zie kopje beleidsvrijheid

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Beperkt. Gemeenten hebben verplichtingen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en uit de Klimaatwet. Zo zijn gemeenten verplicht om verduurzaming lokaal te stimuleren. Daarnaast moet de gemeente de Energiebesparingsplicht handhaven in het kader van de Wet milieubeheer.
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: minder energiebesparing bij bedrijven, minder inzicht in oplossingen voor het overbelaste stroomnet. Lange termijn: het risico bestaat dat Dijk en Waard gaat achterlopen in de klimaatdoelstellingen. Dit kan ook betekenen dat Dijk en Waard en het lokale bedrijfsleven niet goed zijn voorbereid op de toekomst en alsnog een dure inhaalslag moeten maken. En dat het vestigingsklimaat minder aantrekkelijk wordt.

Nummer voorstel	Prog7Nr18 (vervolg)
Gevolgen	De ervaring wijst uit dat er met stimuleringstrajecten vanuit de gemeente tot wel dertig procent energiebesparing per bedrijf gehaald kan worden. De gemeente is ook nodig om naar gezamenlijke oplossingen op een bedrijventerrein te zoeken, zoals een energiehub om het terrein klaar te maken voor de toekomst (om bijvoorbeeld elektrisch laden van bedrijfswagens mogelijk te maken). Met de bezuinigingsscenario's wordt dit moeilijker realiseerbaar. Het lokale bedrijfsleven wordt minder gesteund, de klimaatdoelstellingen raken verder uit beeld, netcongestie blijft knellen. Bij bezuiniging van 50% moeten er keuzes (maximaal) gemaakt worden op welke bedrijventerreinen de gemeente nog inzet kan plegen en welke niet meer. Het is dan niet meer mogelijk om op alle bedrijventerreinen te ondersteunen waar dat gewenst is. Dit kan leiden tot hoge kosten in de toekomst omdat niet tijdig is voorgesorteerd op de energietransitie en kan zowel vestigingsklimaat, werkgelegenheid als duurzaamheid negatief beïnvloeden.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Dit raakt het vestigingsklimaat voor bedrijven, werkgelegenheid/lokale economie en de strategische omgevingsvisie (waarin de noodzaak staat omschreven om bedrijventerreinen ook letterlijk te vergroenen, klimaatadaptatiever en aantrekkelijker te maken)

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
	Middel	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000
	Minimaal	€ 21.000	€ 21.000	€ 21.000

Nummer voorstel	Prog7Nr19
Korte omschrijving voorstel	Scenario's bezuinigingen op energietransitie inwoners (10, 15 en 50 procent)
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Fred Ruiten	Klimaat_energie_natuur	Klimaat en energie	Ja, wettelijk	In 2050 aardgasvrij zijn.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Beperkt. Gemeenten hebben verplichtingen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord en uit de Klimaatwet. Zo zijn gemeenten verplicht om verduurzaming lokaal te stimuleren. Specifieke verplichtingen zijn het hebben van een Energieloket voor inwoners en het maken en uitvoeren van een warmteprogramma. In het kader van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht inwoners te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen, zo ook op het gebied van de energietransitie.
Risico's (Kort en lang termijn)	In 2050 moet iedere inwoner zijn eigen woning 'gasloos' verwarmen. Om dat voor elkaar te krijgen moeten er (onder andere) nog minimaal 45.000 isolatie-ingrepen in de gemeente plaatsvinden in de aankomende jaren. Het risico is dat de inwoners onvoldoende steun van de gemeente krijgen en niet voorbereid zijn op deze verandering. Ook kan de gemeente haar regierol bij de energietransitie minder goed vervullen. Dit kan bijvoorbeeld de uitrol van het warmtenet vertragen. Hierdoor worden er vanuit maatschappelijk oogpunt minder goede keuzes gemaakt, zoals oplossingen die voor de maatschappij duurder uitvallen en die het stroomnet (te) zwaar belasten. Ook is er een risico dat verminderde regie van de gemeente leidt tot een wildgroei van buitenunits van airco's en warmtepompen, met mogelijke geluidsoverlast en verrommeling van het straatbeeld. Een ander risico is dat inwoners zich onvoldoende betrokken voelen bij keuzes in de energietransitie, omdat er minder ruimte is voor participatie/communicatie. Op de lange termijn worden de klimaatdoelen moeilijker bereikbaar.

Nummer voorstel	Prog7Nr19 (vervolg)
Gevolgen	Een denkbaar gevolg is dat de meest kwetsbare huishoudens, die oververtegenwoordigd zijn in huizen met slechtere energielabels, achterop raken, met een hoge energierekening. De gemeente kan inwoners minder helpen met wat de beste en meest betaalbare oplossing is, voor zowel individuele inwoners als gemeente. Dit omdat er niet goed gebruik wordt gemaakt van natuurlijke momenten, zoals vervangingsmoment verwarmingsinstallatie, onderhoud aan het huis en groot onderhoud in de wijk. Daarnaast betekenen de bezuinigingsscenario's een versoering van subsidieregelingen voor duurzame initiatieven en verduurzaming sportverenigingen, culturele accommodaties en buurthuizen.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Minder regie op de energietransitie betekent ook minder goed kunnen kijken naar gezamenlijke opgaven in de openbare ruimte, zoals groot onderhoud, klimaatadaptatie en woningbouw inbreiden.

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000
	Middel	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	Minimaal	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000

Bijlage 8 Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
Prog8Nr3	Kernenbeleid	115	130	130						
Prog8Nr4	Regionale Urgentiecommissie (RUC)	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Prog8Nr5	Minder budget benodigd dan begroot voor Woonurgentieverdeling (RUC)	9	9	9	9	9	9	9	9	9
TOTAAL		133	148	148	18	18	18	18	18	18

Nummer voorstel	Prog8Nr3
Korte omschrijving voorstel	Kernenbeleid
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Dorps- en wijkgericht werken		Ja, coalitieprogramma	Wezenlijk beleidsonderdeel van coalitieprogramma

Beleidsvrijheid (groot/klein)	groot: Keuze mogelijkheid om het bestaande budget volledig af te schalen.
Risico's (Kort en lang termijn)	Korte termijn: Voor het invullen van de gebiedsgerichte werkwijze is met het afschalen van het budget geen 'handgeld' meer. Daarnaast ook geen handgeld voor het verder uitwerken van participatiebeleid. Dat is ook een belofte vanuit het college aan de raad. 2025 is ook de focus op het implementeren van een gebiedsgerichte werkwijze, daar is budget voor nodig. (o.a. training, inhuur, extern advies, frictiekosten)

Nummer voorstel	Prog8Nr3 (vervolg)
Gevolgen	Er wordt geen invulling gegeven aan het afronden van werkzaamheden in de startgebieden. Er wordt geen afdoende invulling gegeven aan de implementatie. Vooruitlopend op het raadsbesluit wordt gestart met het invullen van gebiedsanalyses. Om deze analyse ook samen met inwoners en ondernemers te doen is dan geen budget.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	gebiedsgericht samenwerken met de samenleving zet in op een andere werkwijze binnen de organisatie. Het aansluiten op de leefwereld, zorgen voor herkenbaarheid en benaderbaar zijn van bestuur is een van de uitgangspunten die met het schrappen van budget minder invulling krijgt.

Programma Taakveld	P8Volkshuisvestingleefomgevingenstedelijke vernieuwing 8.1 Ruimtelijke ordening	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 115.000	€ 130.000	€ 130.000

Nummer voorstel	Prog8Nr4
Korte omschrijving voorstel	Regionale Urgentiecommissie (RUC)
Soort voorstel	Minder doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Wonen		Nee	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De inzet van de RUC is een keuze van gemeenten om zich onafhankelijk te laten adviseren over de beoordeling van urgentieaanvragen. Oorspronkelijk maakte iedere regiogemeente gebruik van de RUC, waardoor urgentieaanvragen uniform van een pre-advies werden voorzien. Dat is op dit moment niet meer het geval. Gemeente Alkmaar maakt geen gebruik meer van de RUC.
Risico's (Kort en lang termijn)	Door het afschaffen van onafhankelijke regionale toetsing van aanvragen woningurgentie door de RUC is er een risico op verschillen in de beoordeling van deze aanvragen tussen de gemeenten in de SVNK-regio. In de praktijk zien we geen grote afwijking in de beoordeling van aanvragen te merken ten opzichte van de BUCH-gemeenten en Dijk en Waard.

Nummer voorstel	Prog8Nr4 (vervolg)
Gevolgen	Besparing op presentiegelden RUC, alternatief voor toetsing aanvragen moet intern worden belegd.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Nee.

Programma	P8Volkshuisvestingleefomgevingenstedelijke vernieuwing	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	8.3 Wonen en bouwen			
Financieel effect	Maximaal	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	Middel	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	Minimaal	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000

Nummer voorstel	Prog8Nr5
Korte omschrijving voorstel	Minder budget benodigd dan begroot voor Woonurgentieverdeling (RUC)
Soort voorstel	Financieel technisch

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Wonen			

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er is meer begroot dan wordt uitgegeven. De kosten voor presentiegelden RUC zijn de enige uitgavepost voor dit budget. Als de keuze is om RUC aan te houden (zie nr4) dan kan de begroting evengoed worden aangepast.
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen

Numer voorstel	Prog8Nr5 (vervolg)
Gevolgen	Geen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Geen

Programma	P8Volkshuisvestingleefomgevingenstedelijke vernieuwing	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	8.3Wonenenbouwen			
Financieel effect	Maximaal	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	Middel	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	Minimaal	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000

Bijlage Meerjaren investeringsprogramma

		Bedragen x € 1.000								
Nummer voorstel	Omschrijving voorstel	2026 Max	2027 Max	2028 Max	2026 Mid	2027 Mid	2028 Mid	2026 Min	2027 Min	2028 Min
MIP1	LOMW	44	108	220	10	74	118	9	27	70
MIP2	Kanaalpark	190	339	395	182	200	220	182	184	140
MIP3	Onderwijs huisvesting	39	385	514	39	385	514	39	385	514
MIP4	Herschikking sportpark De Kabel	47	106	298						
MIP5	Vervanging ondergronden en speeltoestellen - afschrijvingstermijn verlengen van 13 naar 15 jaar.							8	16	24
MIP6	Terugbrengen hoeveelheid speelvoorzieningen, waardoor het investeringskrediet verlaagd kan worden. Hierdoor worden de kapitaallasten lager.	18	37	54	12	25	36	6	12	18
MIP7	Havenplein (concept)			38						
TOTAAL		338	975	1.519	243	684	888	244	624	766

Nummer voorstel	MIP 1
Korte omschrijving voorstel	LOMW
Soort voorstel	Later doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte		Ja, coalitieprogramma	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Formeel is de beleidsvrijheid groot, echter Langedijk / Dijk en Waard Ontwikkelt met Water (L/DW-OMW) is van belang omdat het water verbindt natuur, cultuur, mensen en ondernemers. Het realiseren van de projecten bevordert het gebruik van water en oevers door mensen, flora en fauna, vergroot biodiversiteit en verbetert de waterkwaliteit en heeft economische spin off in termen van recreatie, toerisme, horecabestedingen en woongenot. LOMW betreft een samenhangende reeks van projecten waarbij alle dorpen over water zijn verbonden met elkaar. Een aantal projecten zijn al uitgevoerd. Uitstel kan in sommige gevallen betekenen dat verbindingen nooit meer tot tot stand komen en toch tot afstel zullen leiden. Er is voorlopig uitgegaan van uitstel en nog geen sprake van afstel. In de minimumvariant zijn project in een realistische tijdspanne gezet en daarmee opgeschoven in de tijd. In de maximumvariant doen we alleen fasen/projecten waar een verplichting is aangegaan met adviesbureaus, aannemers en/of ontwikkelaars (Oostrand), overige projecten (route binnendoor SP-BoL en verbinding Twuyvermeer-Oostrand, vaarronde Achterburggracht-de Koog) verschuiven 5 jaar. In de middelvariant doen we alleen fasen/projecten waar we een verplichting zijn aangegaan én ronden projecten af die nu in voorbereiding zijn (Achterburggracht - de Koog). Overige projecten (route binnendoor SP-BoL en verbinding Twuyvermeer-Oostrand, vaarronde Achterburggracht-de Koog) verschuiven 5 jaar.
--------------------------------------	--

Risico's (Kort en lang termijn)

De provincie investeert ook in waterrecreatie en heeft de projecten (L/DW-OMW) gesubsidieerd. Indien projecten worden uitgesteld, dan zal subsidie moeten worden terugbetaald.

Er is risico dat door uitstel kansen worden gemist. Kansen op subsidie, om werk met werk te maken (zoals het gelijktijdig realiseren van een vaarduiker met de fietstunnel bij herinrichting kruispunt Papenhorn) of aankoop gronden t.b.v. het realiseren de waterverbindingen (Twuyverweg, t.b.v. verbinding Sint Pancras-Broek op Langedijk). In sommige gevallen betekent dit het definitief niet kunnen realiseren van een verbinding.

Nummer voorstel	MIP 1 (vervolg)
Gevolgen	Sloepvaren is de laatste jaren steeds populairder geworden en regelmatig is het druk op het water. Minder vaarverbindingen betekent minder mogelijkheden om vaarbewegingen te spreiden. Minder mogelijkheden op recreatie betekent op termijn ook dat DenW minder aantrekkelijk wordt voor inwoners, bezoekers en ondernemers.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	Gezondheid (water en oevers zijn bewegings- en ontmoetingsruimte), erfgoed, economie, recreatie en toerisme.

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht)recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 44.000	€ 108.000	€ 220.000
	Middel	€ 10.000	€ 74.000	€ 118.000
	Minimaal	€ 9.000	€ 27.000	€ 70.000

Nummer voorstel	MIP2
Korte omschrijving voorstel	Kanaalpark
Soort voorstel	Later doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Openbare_ruimte		Ja, raadsvoorstel	

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De beleidsvrijheid om voor een van deze varianten te kiezen is strikt formeel groot. Maar.... Het Kanaalpark (en dan met name de fiets- en wandelverbindingen) is van belang om de beide delen van de gemeente te laten samenkomen. Hierdoor kunnen we zorgen dat inwoners gemakkelijk gebruik kunnen maken van de voorzieningen over en weer. En... Het Kanaalpark is de ademruimte voor een verdichtende stad. Met name de nieuwe bewoners van Stationskwartier, Vaanpark, Westpoort, Gildestraat en De Frans hebben veel minder eigen buitenruimte en moeten het dus meer van de openbare ruimte hebben. Je kunt niet alleen woningen bouwen. Bovendien Het Kanaalpark is belangrijk voor bewegen en ontmoeten. Het is dus nadrukkelijk ook een investering in preventie. Daarnaast Het Kanaalpark heeft ook de nadrukkelijke interesse van de provincie als interessant gebied om van het station een "Buitenpoort" te maken. Tot slot De programmaonderdelen van het Kanaalpark maken grote kans op allerlei subsidies of gelden derden. Een subsidievoorwaarde is altijd dat je ook eigen geld meebrengt. Als we de komende jaren geen / nauwelijks meer budget beschikbaar hebben, kunnen we niet inspelen op het beschikbaar komen van subsidies. Het (financiële) verlies is dan groter dan deze bezuiniging oplevert.
--------------------------------------	---

Risico's (Kort en
lang termijn)

Zie bovenstaand beargumentatie bij beleidsvrijheid

Nummer voorstel	MIP2 (vervolg)
Gevolgen	Er is geen sprake van afstel maar van uitstel. In de minimumvariant zijn (deel)projecten al flink naar achteren geschoven. In de maximumvariant doen we de komende jaren niets meer (behalve uitvoer van het collegebesluit van 11-02-2025); in de middelvariant doen we nog wel de investering in de wandelbrug en de investering in de sluiswoning.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Zie bovenstaand beargumentatie bij beleidsvrijheid

Programma Taakveld	P3Economie 3.1Economischeontwikkelin g	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 190.000	€ 339.000	€ 395.000
	Middel	€ 182.000	€ 200.000	€ 220.000
	Minimaal	€ 182.000	€ 184.000	€ 140.000

Nummer voorstel	MIP3
Korte omschrijving voorstel	Onderwijshuisvesting
Soort voorstel	Later doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Onderwijs		Ja, wettelijk	Wet op het Primair Onderwijs, Wet op het Voortgezet Onderwijs, Wet op de Expertisecentra.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De beleidsvrijheid op het gebied van onderwijshuisvesting is klein. Het is een wettelijke taak om te voorzien in adequate huisvesting van het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Dat betekent zorgen voor voldoende ruimte voor de leerlingen en voldoen aan de kwaliteitsnormen die de regelgeving oplegt.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het risico van verdergaande bezuinigingen dan hieronder is aangegeven (effect van later doen) is dat de wettelijke taak in het geding gaat komen.

Nummer voorstel	MIP3 (vervolg)
Gevolgen	
Samenhangend effect op ander taakveld?	Samenhang met taakveld onderwijs. Indien de huisvesting tekort schiet komt de onderwijskwaliteit in het geding.

Programma Taakveld	P4Onderwijs 4.2Onderwijshuisvesting	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 39.000	€ 385.000	€ 514.000
	Middel	€ 39.000	€ 385.000	€ 514.000
	Minimaal	€ 39.000	€ 385.000	€ 514.000

Nummer voorstel	MIP4
Korte omschrijving voorstel	Herschikking sportpark De Kabel
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
John Does	Sport		Ja, raadsvoorstel	Collegebesluit genomen en raad heeft ingestemd door begroting goed te keuren

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Er is geen minimum- en middelvariant. Uitstel zou in dit geval heel goed afstel kunnen betekenen omdat SVW dan gaat investeren in het huidige clubhuis. Dan is het project over een paar jaar weer oppakken niet realistisch.
Risico's (Kort en lang termijn)	Deze bezuiniging ontnemt ons ook de kans op de opbrengstpotentie uit de toekomstige woningbouwlocatie. En zoals in het collegevoorstel verwoord stond, betekent deze woningbouwlocatie niet alleen een financiële opbrengst maar ook een maatschappelijke opbrengst: de mogelijkheid om in eigen buurt door te stromen uit een eengezinswoning naar een appartement, levensvatbaarheid van voorzieningen / winkels Centrumwaard.

Nummer voorstel	MIP4 (vervolg)
Gevolgen	Als wordt besloten tot de maximumvariant (=uitstel/afstel), betekent het dat we onze toezegging (ook de toezegging door het college (en raad)) aan de sportverenigingen niet waarmaken. Dit maakt ons als overheid onbetrouwbaar. Als desondanks hiertoe wordt besloten, moeten we hen (en de door hen ingeschakelde partij) wel schadeloosstellen voor de gemaakte kosten (€250K). Onderdeel van het project is de herindeling van de sportvelden. Immers, in plaats van nieuwe velden zal er dan onderhoud of vervanging van de huidige velden moeten plaatsvinden. Met dit project creëren we samen met de sportverenigingen een open sportpark. Hierdoor krijgen ook niet-leden de gelegenheid om gebruik te maken van het sportpark, bijvoorbeeld voor een ommetje, bootcampen, etc. De ruimte wordt daarmee beter benut dan nu het geval is.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Deze bezuiniging ontnemt ons de kans op de opbrengstpotentie uit de toekomstige woningbouwlocatie.

Programma	P5Sportcultuurenrecreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Taakveld	5.2Sportaccommodaties			
Financieel effect	Maximaal	€ 47.000	€ 106.000	€ 298.000
	Middel			
	Minimaal			

Nummer voorstel	MIP5
Korte omschrijving voorstel	Vervanging ondergronden en speeltoestellen -afschrijvingstermijn verlengen van 13 naar 15 jaar.
Soort voorstel	Bezuinigen (percentage)

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte			Kinderen, jeugdigen en jongeren hebben recht op speelruimte. Dit blijkt uit het Verdrag inzake de Rechten van het kind, dat werd aangenomen door de Verenigde Naties op 20 november 1989. Het omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde krac

Beleidsvrijheid (groot/klein)	
Risico's (Kort en lang termijn)	Geen. Er is geen middel of maximum variant ingevoerd, omdat verder oprekken van de afschrijvingstermijnen tot onveilige situaties, aansprakelijkheidsschades en hogere onderhoudskosten kunnen leiden.

Nummer voorstel	MIP5 (vervolg)
Gevolgen	Gemiddelde levensduur aanhouden van 15 jaar. Dit is realistisch.
Samenhangen d effect op ander taakveld?	nee

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht)recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal Middel Minimaal	€ 8.000	€ 16.000	€ 24.000

Nummer voorstel	MIP6
Korte omschrijving voorstel	Terugbrengen hoeveelheid speelvoorzieningen, waardoor het investeringskrediet verlaagd kan worden. Hierdoor worden de kapitaallasten lager.
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Ester Leibbrand	Openbare_ruimte			Kinderen, jeugdigen en jongeren hebben recht op speelruimte. Dit blijkt uit het Verdrag inzake de Rechten van het kind, dat werd aangenomen door de Verenigde Naties op 20 november 1989. Het omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde kracht

Beleidsvrijheid (groot/klein)	Terugbrengen van het aantal speeltoestellen met 10%, 20% en/of 30% . Let op: er al sprake is van een budget zonder inflatiecorrectie.
Risico's (Kort en lang termijn)	Het aantal speeltoestellen loopt terug, waardoor het spelen minder leuk wordt. Zorg ervoor dat dit beperkt blijft; spelen is belangrijk voor de (motorieke) ontwikkeling van een kind. Ze leren met vallen en opstaan hun eigen fysieke (on)mogelijkheden kennen en leren al vroeg communiceren met hun leeftijdgenootjes. Spelen is bij uitstek ook een manier om andere kinderen (én ouders) te ontmoeten. Dit is van belang voor ieder kind; met en zonder beperking.

Nummer voorstel	MIP6 (vervolg)
Gevolgen	Minder uitdaging en diversiteit wat betreft speelfuncties op speelplaatsen
Samenhangend effect op ander taakveld?	Kindermonitor - Sociaal Domein

Programma Taakveld	P5Sportcultuurenrecreatie 5.7Openbaargroenen(openlucht)recreatie	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal	€ 18.000	€ 37.000	€ 54.000
	Middel	€ 12.000	€ 25.000	€ 36.000
	Minimaal	€ 6.000	€ 12.000	€ 18.000

Nummer voorstel	MIP7
Korte omschrijving voorstel	Havenplein (concept)
Soort voorstel	Niet doen

Wethouder	Thema	Subthema	Is uitvoering verplicht?	Als uitvoering verplicht hieronder aangeven welke wettelijke basis hieraan ten grondslag ligt
Nils Langedijk	Openbare_ruimte		Ja, raadsvoorstel	Het Masterplan Havenplein is vastgesteld door de raad evenals de financiering voor het project.

Beleidsvrijheid (groot/klein)	De vrijheid is groot om het project deels uit te stellen. Voor wat betreft het uitstellen kan gedacht worden aan aanpak van het plein, verwijderen en uitkopen van de snackbar en verplaatsen van de toiletvoorzieningen naar de sluiswachterswoning en aanpak van de locatie van de sluiswachterswoning. Dit alles doet wel afbreuk aan de ambities uit het eerder vastgestelde Masterplan waar uitgebreid over geparticipeerd is met de omgeving. In totaal gaat dit om een bedrag van ca € 1,5 miljoen (snackbar, toiletvoorziening en aanpak sluiswachterswoning en plein) en deze kunnen niet los van elkaar gezien worden. Met een afschrijvingstermijn van 40 jaar komt dit uit een mogelijke besparing van € 37.500 per jaar.
Risico's (Kort en lang termijn)	Door het plein niet aan te pakken verbeteren we de verkeersveiligheid niet. Langs het plein loopt de aorta op het gebied van fietsverbinding tussen Broek op Langedijk en Heerhugowaard. Door het plein niet aan te pakken blijven de onveilige situaties ontstaan om misschien wel de drukste fietsverbinding binnen onze gemeente. Het maar deels uitvoeren van het project gaat ten koste van het imago van de gemeente. Aanpak van het plein staat al meer dan 20 jaar op de planning. Het niet aanpakken van de sluiswachterswoning betekent dat de toeristische voorzieningen niet worden verbeterd en dat deze woning verder en ongelijkmatig blijft verzakken. Dit kan op termijn problemen opleveren. Uitstel betekent een toekomstig hoger prijsniveau maar ook een minder effectieve en efficiënte engineering en uitvoering. Uitstel betekent daarmee een hogere uitgave in de toekomst.

Nummer voorstel	MIP7 (vervolg)
Gevolgen	Het vertrouwen gemeente neemt af, een minder aantrekkelijk straatbeeld, panden in verval, unieke elementen(uit een Masterplan waarover geparticipeerd is met de omgeving) in de vorm van vrij uitzicht over het water niet waarmaken en een onveilige verkeerssituatie. De beleving van de inwoners kan zijn dat de pleinen in Heerhugowaard meer zorg en aandacht krijgen in vergelijking tot Broek op Langedijk. Ook blijven de voorzieningen voor watertoerisme ondermaats.
Samenhangend effect op ander taakveld?	Binnen dit project komen meerdere taakvelden samen. Denk daarbij aan verkeersveiligheid en een aantrekkelijk gebied om in te wonen en te verblijven heeft invloed op gezondheid en recreatie.

Programma Taakveld		Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Financieel effect	Maximaal			€ 38.000
	Middel			
	Minimaal			